

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, O. P. S., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY –
LEGISLATIVA, EKONOMIKA A SOCIÁLNÍ
ASPEKTY**

Autor práce: Petr Schwarz
Vedoucí práce: Ing. Jiří Dušek, Ph.D
Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě
Forma studia: Kombinované studium
Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Ing. Jiřímu Duškovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce.

ABSTRAKT

SCHWARZ, P. *Soukromé bezpečnostní služby – legislativa, ekonomika a sociální aspekty : bakalářská práce*. České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, o. p. s., 2012. 66 s. Vedoucí bakalářské práce : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Klíčová slova: asociace, legislativa, nezaměstnanost, osoby se zdravotním postižením, politika zaměstnanosti, soukromé bezpečnostní služby.

V současné době působí v České republice přes 5300 soukromých bezpečnostních služeb, sdružujících se v asociacích, nebo působících mimo ně. Jsou proto významným hráčem na poli zaměstnanosti. Cílem této bakalářské práce je proto analyzovat situaci soukromých bezpečnostních služeb po stránce legislativní, zejména s ohledem na přípravu legislativních kvalifikačních požadavků na pracovníky SBS, jejich zavádění do praxe, využití a význam v praxi. Současně s hlavním cílem pak bude bakalářská práce analyzovat ekonomickou situaci a perspektivy SBS v ČR, případně směry vývoje na trhu s využitím dosažitelných ekonomických údajů

V této práci je hodnocena aktuální situace soukromých bezpečnostních služeb v České republice. V úvodu je specifikován zkoumaný problém a historické souvislosti vzniku soukromých bezpečnostních služeb v ČR, analyzováno právní prostředí, ve kterém svoji činnost realizují soukromé bezpečnostní služby v České republice a soukromé bezpečnostní služby v rámci Evropské unie. Je též popsán a posouzen návrh novely nového zákona o soukromých bezpečnostních službách. Dále je analyzována stávající situace z pohledu politiky zaměstnanosti, míry nezaměstnanosti a motivace k práci ve vztahu k SBS. Je posouzen i zákon o zaměstnanosti v jeho podobě do konce roku 2011 a jeho novela, platná od 1. 1. 2012 a jeho vliv na prostředí trhu práce, se zaměřením na soukromé bezpečnostní služby.

ABSTRACT

SCHWARZ, P. *Private security services – legislative, economic and social aspects : Bachelor thesis.* České Budějovice : The College of European and Regional Studies, o. p. s., 2012. 66 p. Supervisor : Ing. Jiří Dušek, Ph.D.

Keywords: association, legislature, unemployment, persons with health handicap, labour policy, private security services.

At present time, over 5300 private security services (SBS) operate in Czech Republic. Some of them are grouping in associations; others are not members of associations. They are significant player in the field of employment. The aim of this bachelor work is therefore to analyse situation of private security services at point of legislative, especially considering preparation of legislative qualifying claim on workers SBS, their implementing into practice, usage and signification in practice. At the same time with main aim subsequently bachelor work will analyse economic situation and perspective SBS in the Czech Republic, eventually development tendencies in the marketplace with usage available economic data

In this work the actual situation of private security services in Czech Republic is valued. In beginning, the explored problem and historical connection of origin private security services in the Czech Republic is specified, analysed legal environment, in which they realize their activities They is meant the private safety service in Czech republic and private security services in the framework of European union. Also is described and advised proposal of novelette of new law about private security services. Further is analysed current situation from spectacle of labour policy, unemployment rate and motivation to work in relation to SBS. Is advised also law about employment in its form by year's end 2011 and its nouvelle, valid from 1. 1. 2012 and its influence on environment at employment market, with a view to Private security services.

OBSAH

ÚVOD	7
1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE.....	8
2 SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY A LEGISLATIVA.....	9
2.1 Asociace soukromých bezpečnostních služeb	9
2.2 Početní stavy příslušníků policie a soukromých bezpečnostních služeb	9
2.3 Úloha a současný vývoj soukromých bezpečnostních služeb	11
2.4 Evropská konference bezpečnostních služeb	13
2.5 Asociace SBS v ČR	15
2.6 Podmínky členství v asociaci SBS	21
2.7 Historie SBS	25
2.8 Současný stav legislativy	28
2.9 Připravovaný zákon o SBS	30
2.10 Shrnutí připravovaného zákona o soukromých bezpečnostních službách	41
3 POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI STÁTU A JEHO DOPADY NA SBS.....	42
3.1 Pojem a historické začátky politiky zaměstnanosti	42
3.2 Aktivní politika zaměstnanosti v ČR	43
3.3 Zákon o zaměstnanosti a jeho vliv na firmy do roku 2012	49
3.4 Zákon o zaměstnanosti a jeho vliv na firmy od roku 2012	52
3.5 Nábor zaměstnanců a problém fluktuace	59
ZÁVĚR	62
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	65

ÚVOD

Každý demokratický stát si zajišťuje ochranu svou ochranu vybudovaných statků materiální i nemateriální povahy systémem státních i nestátních orgánů a institucí. Tyto systémy se liší podle potřeb té které země, vyvíjejí se a vzájemně ovlivňují.

Významným prvkem bezpečnostních systémů evropských, ale i dalších zemí jsou privátní bezpečnostní služby, které jsou v evropském a celosvětovém kontextu již tradičním partnerem státních policejních a dalších sborů.

Novodobá historie privátních bezpečnostních služeb v České republice již ukrajuje z třetího desetiletí jejich činnosti. Stovky, ba tisíce bezpečnostních agentur v této době vznikly, zanikly nebo působí nadále. Bez jejich zapojení se do řešení bezpečnostní ochrany majetku, životů a zdraví a dalších hodnot si dnes nemůžeme představit fungování bezpečnostního systému.

Tento nový segment bezpečnostního systému ČR prošel bouřlivým a rychlým vývojem. Řada problémů však byla a je řešena, za což je nutné poděkovat především těm, kteří na tomto úseku nehledali pouze chyby za účelem zviditelňování se či skandalizace celého sektoru privátních bezpečnostních služeb na základě excesů jednotlivců, ale za účelem identifikace a odstranění těchto chyb.

Geneze soukromých bezpečnostních služeb u nás po roce 1989 probíhala a probíhá ve dvou rovinách. Především se jedná o rovinu praxeologickou a o rovinu právní.

V celé řadě případů systémů omylů a pokusů docházelo k bouřlivému rozvoji agentur a ověřování tohoto, pro nás nového, druhu podnikání. Tato rovina byla zásadní pro další vývoj oboru a vzhledem k významu a složitosti podnikání na daném úseku je aktuální i nadále.

Dále to byla rovina právní, charakterizovaná mnoha pokusy o vytvoření legislativního rámce pro podnikání v této oblasti. Tato bakalářská práce se zabývá tématem legislativního rámce činnosti soukromých bezpečnostních služeb. Současně se zabývá politikou zaměstnanosti. Politika zaměstnanosti totiž úzce souvisí s činností soukromých bezpečnostních služeb v praxi. Po ekonomické stránce by tyto služby bez pomoci státu nebyly schopny na trhu přežít. Zaměstnávají velké množství osob se zdravotním znevýhodněním.

1 CÍL A METODIKA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Primárním cílem této bakalářské práce je analyzovat situaci soukromých bezpečnostních služeb po stránce legislativní, zejména s ohledem na přípravu legislativních kvalifikačních požadavků na pracovníky soukromých bezpečnostních služeb, jejich zavádění do praxe, využití a význam v praxi. Současně s hlavním cílem pak bakalářská práce v první části analyzuje ekonomickou situaci a perspektivy soukromých bezpečnostních služeb v ČR, eventuálně směry vývoje na trhu bezpečnosti s využitím dosažitelných ekonomických údajů. Početně významnou částí zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb jsou osoby se zdravotním postižením. Na tyto osoby je mimo jiné zaměřena politika zaměstnanosti státu, kterou se tato práce zabývá v druhé části.

Data potřebná k vypracování této bakalářské práce jsou získány studiem literatury v tištěné formě (odborná literatura, profesní časopisy) a v elektronické podobě (internetové zdroje – oficiální stránky Asociace soukromých bezpečnostních agentur). Informace k aktuální formě připravovaného zákona o soukromých bezpečnostních službách jsou získány ze stránek Ministerstva vnitra. Podklady k tématu politiky zaměstnanosti jsou použity zejména z tiskových zpráv a aktualit, které jsou autorovi zasílány Ministerstvem práce a sociálních věcí na adresu společnosti PS PATROL s.r.o., z archivu společnosti PS PATROL s.r.o. vedeného pro potřebu kontroly Úřadu práce v Českých Budějovicích, potažmo Ministerstva práce a sociálních věcí. Použité grafy vycházejí z vlastního zkoumání autora ze zdrojů přístupných elektronicky, popřípadě kombinací takto získaných dat. Mezi další metody použité v bakalářské práci patří metoda komparace a synteticko-analytická metoda.

Na základě získaných informací je provedeno shrnutí a provedena analýza stávajícího stavu a stavu po přijetí přípravných legislativních kroků. V problematice legislativy se jedná o posouzení situace na trhu soukromých bezpečnostních služeb a připravovaného zákona o nich.

Vzhledem k tomu, že osoby se zdravotním postižením tvoří významnou část zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb v oblasti ostrahy majetku, má politika zaměstnanosti zásadní vliv na ekonomické fungování těchto firem. Politika zaměstnanosti je analyzována z pohledu nově přijaté novela zákona č. 435/2004 Sb. a vyhlášky č. 518/2004 Sb., které upravují zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

2 SOUKROMÉ BEZPEČNOSTNÍ SLUŽBY A LEGISLATIVA

2.1 Asociace soukromých bezpečnostních služeb

Po roce 1989 se první soukromé bezpečnostní služby, které se v Československu zaměřily na bezpečnost majetku a osob, opíraly o činnost bývalých závodních stráží chráničů majetek tehdejších národních podniků. Právní předpis tehdy poskytoval pracovníkům ostrahy potřebné pravomoci a potřebnou právní ochranu téměř shodnou s ochranou veřejného činitele.

Zákon o ostraze majetku podrobně definoval pojem pracovníci ostrahy: „...Pracovníky ostrahy jsou a) členové závodní stráže, b) hlídači a vrátní, c) pracovníci hlídací služby. Pracovníky hlídací služby se rozumějí pracovníci organizace, která smluvně zabezpečuje ostrahu majetku jiných organizací a má tento předmět činnosti zapsán v podnikovém rejstříku...“¹

Soukromé bezpečnostní služby mohou velmi aktivně a pozitivně spolupůsobit na bezpečnost garantovanou státem. Za úplatu dostává zákazník prostřednictvím soukromé bezpečnostní společnosti určitý nadstandard těchto služeb, na které by jinak stát musel vynakládat nemalé finanční prostředky. Tomu odpovídají i početní stavy. Bezpečnostní průmysl například v roce 2006 navýšil počet zaškolených a vycvičených zaměstnanců na 51 000 osob. Jen pro zajímavost a porovnání lze uvést, že početní stavy policie a armády v ČR tvořily ve stejném období dohromady cca 90 000 osob. Z toho vyplývá, že soukromé bezpečnostní služby jsou mimo jiné i významným zaměstnavatelem na trhu práce.

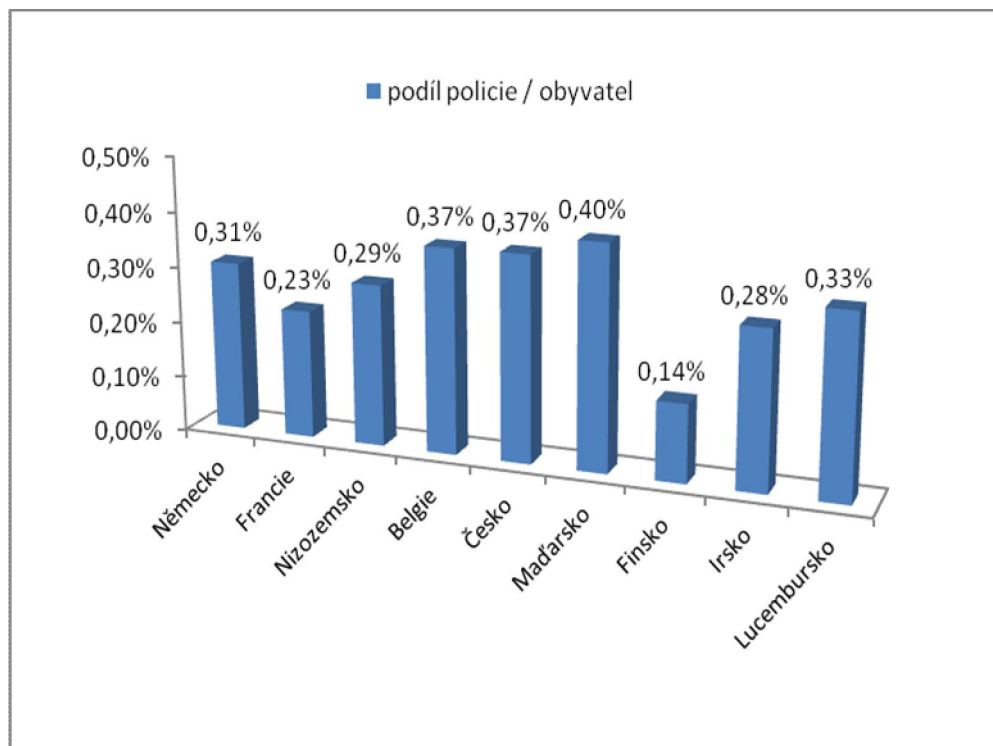
2.2 Početní stavy příslušníků policie a soukromých bezpečnostních služeb

Pro potřeby srovnání jsou v této práci na grafu presentovány z veřejně dostupných zdrojů k celkovému počtu obyvatel v procentech početní stavy policie a soukromých bezpečnostních služeb (SBS) v některých evropských státech a České republice.

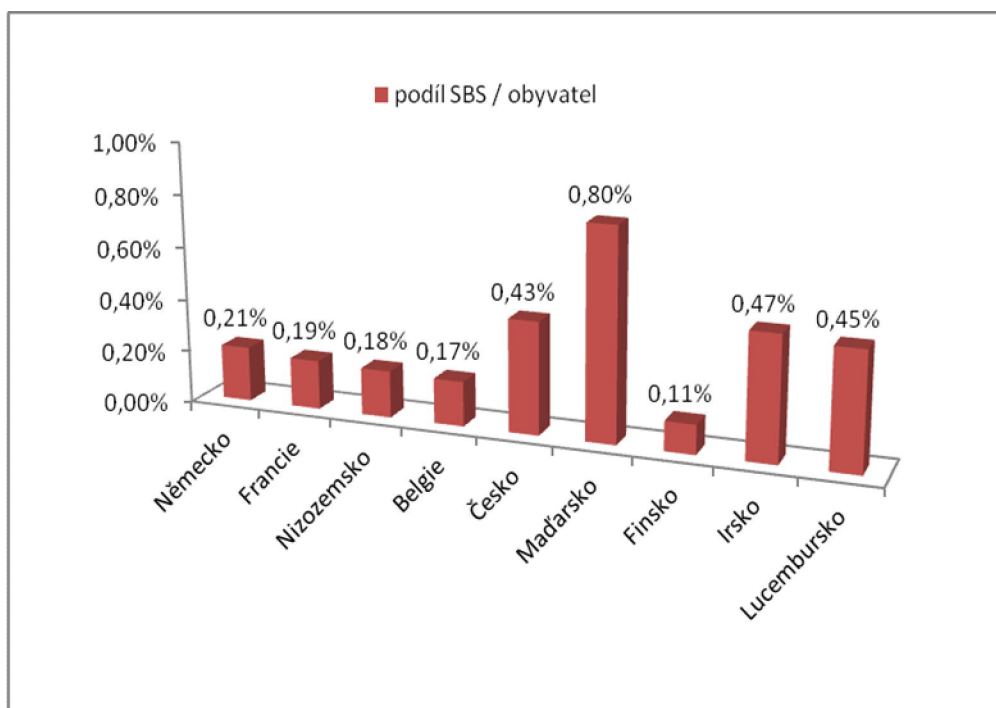
---

¹ Česko. Zákon č. 135/1983 Sb. Zákon o ostraze majetku v socialistickém společenském vlastnictví. In *Sbírka zákonů, Československá socialistická republika*. 1983, částka 28, s. 775.

Graf č. 1 - Podíl příslušníků policie a počtu obyvatel²

Graf č. 2 - Podíl zaměstnanců SBS a počtu obyvatel³

² KAMENÍK, J., BRABEC, F. *Komerční bezpečnost*. 1. vyd. Praha : ASPI, a.s., 2007. s. 19, vlastní průzkum.

³ KAMENÍK, J., BRABEC, F. *Komerční bezpečnost*. 1. vyd. Praha : ASPI, a.s., 2007. s. 19, vlastní průzkum.

Stavy členů (pracovníků) soukromých bezpečnostních společností a policie jsou v poměru přibližně podobné, pouze s nepatrnými odchylkami, a je tady zřejmé, že i v těchto zemích hrají soukromé bezpečnostní společnosti nemalou roli. Je potřebné konstatovat, že **tato role je převážně v prevenci proti kriminalitě**, kdy samotná existence SBS tuto prevenci garantuje. Již samotná přítomnost pracovníka soukromé bezpečnostní společnosti mnohdy postačuje k odrazení potencionálního pachatele protiprávního jednání od samotného jednání tuto protiprávní činnost vědomě konat. Role SBS při odhalování a oznamování trestných činů není vůbec nepodstatná.

Bohužel, naše společnost a zejména náš stát do současné doby nenastavil a nenastavuje regulativy či pravidla, které by tuto činnost zákonem přesně vymezovaly, upravovaly a podporovaly.

2.3 Úloha a současný vývoj soukromých bezpečnostních služeb

Soukromé bezpečnostní služby:

- jsou jedním z výrazných a dynamicky se rozvíjejících prvků bezpečnosti v širším slova smyslu při ochraně majetku, zdraví a života osob,
- omezují vznik škod a minimalizují dopad škodlivého jednání,
- jsou dobrou prevencí nejen v boji s kriminalitou, ale jsou preventivní složkou v rámci nejširšího páčání protiprávních jednání,
- jsou významným prvkem v rozvoji zaměstnanosti obyvatelstva,
- jsou důležitým hospodářským odvětvím a přínosem pro tvorbu HDP.

Úloha soukromých bezpečnostních služeb je úlohou podnikatelského subjektu se všemi právy a povinnostmi, které jim ukládá hospodářský zákoník, občanský zákoník, zákoník práce, trestní zákon a další právní normy.

V průběhu několika posledních let se vygradovalo nové průmyslové odvětví, které lze bez nadsázky nazvat **bezpečnostní průmysl**.

Bezpečnostním průmyslem nazýváme podnikatelskou činnost s bezpečnostními vybranými metodami a prostředky za účelem tvorby zisku, tak jak je podnikání popisováno v ustanovení obchodního zákoníku.

Vyjádření pojmu bezpečnostní průmysl pak zcela logicky následně evokuje otázku: „A kdo jsou bezpečnostní pracovníci podniků a firem, které si ochranu vlastního majetku organizují sami?“

V **širším pojetí** jde o druh bezpečnostní činnosti realizovaný jak na komerční bázi-podnikatelské bázi, tak na podkladě vlastních představ, kdy obvykle tato činnost sama zisk nepřináší a stává se spíše ztrátovou.

V **užším pojetí** jde o činnost specializovaných organizací (soukromých bezpečnostních agentur) zaměřených na ochranu osob a majetku a dalších bezpečnostních činností s cílem tvorby zisku.⁴

Právě užší pojetí soukromé bezpečnostní činnosti je pojetí, které by měla řešit jako předmět řešení tato bakalářská práce.

Jde o aplikaci práva jedinců a organizací dle ekonomických zásad. Těmto zásadám pak podléhá i výběr bezpečnostních metod a prostředků, které zvyšují bezpečnost chráněného subjektu či jeho oprávněných zájmů a přitom jsou upraveny tak, aby byly dostupné pro širší veřejnost. Neznamená to však, že musí být dostupné pro všechny.

Provozování soukromé komerční bezpečnostní činnosti však naráží na velmi podstatnou překážku. **Stává se z ní zboží – obchodní komodita.** Tak jako každé zboží podléhá i tento produkt poptávce a nabídce. Tím dochází k výběru služby podle kategorie nejnižší ceny.⁵

Mnohdy dochází k podbízení evidentně nekvalitních služeb, které jsou však vybírány právě a pouze pro svou nízkou cenu. Dochází tím k deklasování samotného principu bezpečnostních služeb a jimi nabízených a poskytovaných standardů. Bohužel zatím není takové srovnání u těchto služeb jako například v automobilovém průmyslu, kde každý zákazník vnímá nižší cenu jako odraz nákupu vozidla ojetého, automobilu nižší, střední či vyšší kategorie. V těchto případech je zákazník ochoten připlatit za vyšší kvalitu. U komerční bezpečnosti však tento názor a náhled spotřebitele zcela postrádáme a úkolem samotných subjektů provozujících komerční bezpečnostní činnost tento názor rozšiřovat a podporovat nabídkou nižších, středních a nejvyšších služeb.

Postupem času a rozvojem činností soukromých bezpečnostních společností v jednotlivých evropských zemích, tak i v České republice se ve vědomí jak podnikatelských špiček, tak i u relevantních představitelů sátu začíná prosazovat správné a potřebné chápání role jednotných, stavovských, nadfiremních společenství, organizací – nejvýstižněji komor nejlépe s obligatorním členstvím, které zřejmě jako jediné mohou efektivně přispět k rychlému prosazování jednotných standardů

---

⁴ KAMENÍK, J., BRABEC, F. *Komerční bezpečnost*. 1. vyd. Praha : ASPI, a.s., 2007. s. 18.

⁵ KAMENÍK, J., BRABEC, F. *Komerční bezpečnost*. 1. vyd. Praha : ASPI, a.s., 2007. s. 18.

bezpečnostních činností a motivovat k respektování všeobecně uznávaných profesionálních kodexů etiky.

2.4 Evropská konference bezpečnostních služeb

Evropská konfederace bezpečnostních služeb, která v podstatě realizuje obecné požadavky Evropské unie do činnosti privátních bezpečnostních služeb, jednoznačně proklamuje závěry, že pro dosažení úrovně kvality služeb a profesionality sektoru soukromých bezpečnostních je nutný licenční a akreditační systém provozování celého komplexu a pestrého spektra nestátních bezpečnostních činností.

Správnost a opodstatněnost směřování k integraci všech bezpečnostních uskupení, státních či nestátních, je patrná z celé řady aktivit a doporučení orgánů s celoevropskou působností. Jako příklad může posloužit *Doporučení Rady Evropy č. R (87) přijaté výborem ministrů dne 17. 9. 1987* („O organizaci předcházení zločinnosti“), která vybízí ke zlepšování vztahů, komunikace a spolupráce mezi policií a soukromými bezpečnostními společnostmi či četná *doporučení Evropské komise*, zejména její *Directorate General 5*.⁶

Obr. č. 1 - Logo Evropské konference bezpečnostních služeb⁷

⁶ MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Police history, 2005. s. 114.

⁷ CoESS [online]. 2010 [cit. 24. ledna 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.coess.org/Default.htm>>.

Logicky navazujícím článkem jsou pak aktivity evropských odborových uskupení na poli soukromých bezpečnostních společností, jako například **Euro-FIET** (Evropská federace odborových svazů zaměstnanců SBS) či **CoESS** (Organizace národních asociací provozovatelů SBS). Z jejich činnosti jistě stojí za zmínku **celoevropské konference** pořádané v tříletých intervalech, a to již od roku 1996. Diskutována na nich byla především následující problematika stěžejní pro mezinárodní komunitu provozovatelů bezpečnostních služeb.

1996 – 1. Evropská konference SBS, Londýn

- bezpečnostní průmysl zde byl definován jako fyzická ostraha, provoz PCO, transporty peněz a cenností, bezpečnostní systémy a technologie,
- pod záštitou Directorate General 5 Evropské komise byly vzájemně uznány evropské sociální partnery (již výše zmiňovaní CoESS a Euro-FIET),
- již v této době bylo v zemích Evropské unie zaměstnáno v bezpečnostním sektoru okolo 600 tisíc osob.

1999 – 2. Evropská konference SBS, Berlín

- hlavní význam pro Českou republiku je spatřován ve společném memorandu CoESS s Euro-FIET, ve kterém byla přednesena výzva zemím střední a východní Evropy k problematice zakládání národních reprezentativních asociací soukromých bezpečnostních služeb, jakož i odborových organizací,
- bylo projednáno vydání Evropského výcvikového modulu pro ostrahu majetku (Evropskou komisí uznáno jako minimální standard odborné přípravy v celé Evropě),
- byla vydána příručka Výběr nejlepší hodnoty ve veřejných soutěžích, podporující a upřednostňující kvalitu a vysoký standard s dostatečnou přidanou hodnotou v poskytování nestátních bezpečnostních služeb.

2001 – 3. Evropská konference SBS, Brusel

- hlavním tématem byly otázky kolem národní a evropské legislativy upravující zejména přístup k podnikání v oblasti, kvalifikační a odborné požadavky provozovatelů a zaměstnanců SBS,
- byly diskutovány možnosti přebírání některých činností a kompetencí od veřejného sektoru (armády, policie, obecních úřadů apod.),

- otázky týkající se sociální a zaměstnanecké problematiky v oblasti SBS,
- další prohlubování kvalit a standardů ostrah.

2004 – 4. Evropská konference SBS, Madrid

- hlavním tématem byla reakce na rozšíření EU a prohlubování celoevropské standardizace,
- diskutován „Evropský model soukromé bezpečnosti v zásadních oblastech (přeprava peněz a cenností, bezpečnost na letištích a jiných vysoce rizikových místech),
- projednáván „Evropský model společenské perspektivy SBS“,
- diskutována potřeba zajištění jasných obrysů pro celkovou kvalitu SBS,
- opětovně akcentována potřeba spolupráce mezi veřejným a soukromým sektorem v oblasti bezpečnosti,
- v rámci zmiňovaného rozšíření EU došlo k diskuzi o vlivech na oblast SBS a ke komparaci legislativy členských států.

2007 – 5. Evropská konference SBS, Varšava – výstupy nejsou veřejně dostupné

2010 – 6. Evropská konference SBS, Praha – výstupy nejsou veřejně dostupné

Česká republika se jedná, jako přidružený člen, účastní také. Snaha o formování oblasti soukromých bezpečnostních služeb v rámci sjednocené Evropy je výrazná i u nás. Míra spolupráce a to jak mezi samotnými soukromými bezpečnostními službami, tak i SBS a státními bezpečnostními složkami se však liší rok od roku a lokalitu od lokality.⁸

2.5 Asociace SBS v ČR

Pro ČR byla velmi významná zejména **2. Evropská konference SBS v Berlíně**, jejíž dopad byl fakticky posledním podnětem k založení **Asociace soukromých bezpečnostních služeb České republiky (ASBS ČR)**, jako reprezentativní profesní organizace malých, středních a velkých soukromých bezpečnostních služeb.

Ke vzniku došlo sloučením šesti profesních sdružení, a tak čítala v době založení celkem 82 členských firem. Koncem roku 2002 měla ASBS ČR 128 členských firem,

---

⁸ MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Police history, 2005. s. 116.

kteře vytvářely téměř 30 000 pracovních příležitostí, což bylo zhruba polovina z celkového počtu nestátních bezpečnostních pracovníků.

V současné době lze konstatovat, že ABSS je sice i nadále fungující organizací, z jejích řad však vystoupila celá řada firem, včetně těch největších (např. Group 4 Securitas, Securitas ČR, Sawbac, B. A. Dora aj.). Zároveň zástupci a čelní funkcionáři top managementu těchto vystoupivších agentur založili v lednu 2002 organizaci nástupnickou a to na základě přetrvávající neuspokojivé situace na trhu ASBS ČR. Tou je *Security Club*. V poslední době se však aktivity těchto organizací začínají opět částečně sblížovat.⁹

Obr. č. 2 - Logo Asociace soukromých bezpečnostních služeb¹⁰

Počátky rozporuplného vývoje stavovských organizací SBS v ČR se datují do období roku 1990, kdy jako první vzniká Asociace bezpečnostních a detektivních služeb Čech, Moravy a Slezska (ABDS), která o rok později začala usilovat o vydání zákona o soukromých bezpečnostních službách. ABDS se však v důsledku vnitřních rozporů a protichůdných tendencí na sklonku roku 1991 rozpadá. Pokračovatelů v podobě např. Sdružení CBDS, Českého klubu SBDS, Komory SBS a následnické Komory podniků komerční bezpečnosti bylo mnoho, silnou a sjednocující politiku však nenabídl žádný z nich. Situaci příliš nepomohl ani vstup těchto sdružení do Hospodářské komory ČR. Začala tak vznikat různá regionální i jiná sdružení (např. na severní Moravě a Slezsku, jižní Moravě, severovýchodních Čechách apod.). Ve snaze o profesionalizaci podniků v oblasti SBS, SDS a technických zabezpečovacích služeb vznikla živnostenská

⁹ MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Police history, 2005. s. 117.

¹⁰ Logo [online]. Praha : Asociace soukromých bezpečnostních služeb České republiky o.s., 2009 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.asbs.cz/>>.

společenstva HK ČR a občanská profesní sdružení v podobě *České komory služeb ochrany majetku a osob*, respektive *České komory detektivních služeb*, *Asociace Grémium Alarm* (AGA) a *Asociace firem pro ochranu informací* (AFOI).

Další dramatický vývoj v oblasti služeb ochrany majetku a osob směřoval k vytvoření *Asociace SBS ČR*, která ve snaze ujednocení oprávněných požadavků jak jednotlivých agentur, tak i sdružení do značné míry stmelila celý sektor. Dále fungovaly a svou činnost do současné doby provozují Český klub SBDS (jako kolektivní člen ČKDS a ČK SOMO) a Komora podniků komerční bezpečnosti České republiky.¹¹

V těchto souvislostech je stěžejní zájmový svaz *Security Club*. Jde o organizaci založenou podle § 9a zákona č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů ve smyslu zákona č. 300/1990 Sb. Tento klub byl založen v lednu 2002 jako neformální sdružení původně třinácti bezpečnostních agentur v České republice.

Hlavním smyslem *Security Clubu* by mělo a má být garance kvality služeb poskytovaných členskými agenturami, tedy určitá standardizace nabízených a poskytovaných služeb. Prioritami poté jsou zejména spolehlivost, profesionalita a kvalitní a motivovaný (tj. odpovídajícím způsobem zaplacený) personál. V neposlední řadě pak také dodržování profesionálních etických standardů, které by spolu s přísným respektováním legislativy (zejména zákoníku práce a dalších právních norem ve vztahu k zaměstnancům) mohly přispět k růstu vážnosti a společenské prestiže SBS. Členové *Security Clubu* vytvořili základní jednotná pravidla pro zabezpečování fyzické ostrahy majetku a osob ve standardní kvalitě a chtějí iniciovat dopracování a přijetí zákona o soukromých bezpečnostních společnostech.

V souladu s uvedenými tezemi se *Security Club* stal členem *CoESS* a to již jako druhý subjekt za Českou republiku (spolu s Asociací SBS). V roce 2004 se oba uvedené subjekty sloučily pod *Unii soukromých bezpečnostních služeb* (USBS). Spolupráce těchto dvou organizací by měla symbolizovat ochotu širší nestátní bezpečnostní komunity hájit a prosazovat zájmy členských subjektů SBS jako takových, bez ohledu na jejich velikost.

Klub požádal a byl přijat za člena *Svazu průmyslu a dopravy České republiky* (SPČR) v rámci jehož činnosti se zapojuje, vedle dalšího, do řešení problémů podnikatelského prostředí u nás a do prací kolem nově přijatého zákoníku práce, který má na činnost soukromých bezpečnostních služeb podstatný dopad.

---

¹¹ MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Police history, 2005. s. 117.

Od roku 2003 se snaží získat relevantní údaje o trhu soukromých bezpečnostních služeb v ČR a podniká kroky k tomu, aby tento obor byl českým statistickým úřadem sledován jako samostatný. V roce 2004 se též podílela pracovní skupina Clubu společně s **Certifikačním institutem České asociace pojišťoven** (CI ČAP) na aplikačních standardech normy ISO 9001 pro obor soukromých bezpečnostních služeb.

Další současnou oborovou organizací hájící zájmy hlídacích služeb je **ČK SOMO, Česká komora služeb ochrany majetku a osob**. Je to organizace sdružující malé a střední firmy podnikajících v oboru „podniky zajišťující ostrahu majetku a osob“. Je Živnostenským společenstvem Hospodářské komory ČR. V rámci HK ČR je součástí projektu vlády České republiky „Informační místa pro podnikatele“. Vytvořila oborové informační místo (OIM) „Bezpečnost a ochrana zdraví při práci, požární ochrana a komerční bezpečnost“. V souvislosti s OIM vydala ČK SOMO oborové příručky „Pracovník soukromé bezpečnostní služby při vstupu do EU“, která obsahuje minimum odborné přípravy pracovníka soukromé bezpečnostní služby a je oficiálním dokumentem Živnostenského společenstva. Dále se podílí na zpracování dalších dokumentů obsahujících určitá základní pravidla výcviku a povolání soukromé bezpečnostní společnosti (například příručky „*Provozování střelnic*“ a „*Výuka a výcvik ve střelbě*“).¹²

ČK SOMO je dále členem Svazu obchodu a cestovního ruchu, kde je zastoupena v pracovní skupině připomínající zákoník práce. Hlavní snahou této skupiny je vytvořit podmínky pro provozovatele a zaměstnance soukromých bezpečnostních společností v návaznosti na současnou platnou legislativu. ČK SOMO se také „*aktivně podílí na sjednocení oboru komerční bezpečnosti a na vytvoření závazných právních norem pro provozovatele SBS a to smysluplným zákonem o SBS nebo dílčími změnami v zákonech*“.

Česká komora detektivních služeb (ČK DS) byla původně založena jako kolektivní člen Českého klubu soukromých bezpečnostních a detektivních služeb (ČK SBDS) a jako specializované profesní občanské sdružení provozovatelů služeb soukromých detektivů. V roce 2000 se ale Česká komora detektivních služeb vymanila z ČK SBDS a působí zcela samostatně s tím, že se plně orientuje na profesní stránku služeb soukromých detektivů. Záhy po založení se ČK DS stala Živnostenským společenstvem Hospodářské komory ČR a jako takové působí dodnes.

---

¹² MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Police history, 2005. s. 119.

Zaměření ČK DS se následně rozšířilo ze služeb soukromých detektivů o služby v oblasti bezpečnostních informačních technologií a posléze i o služby konkurenčního zpravodajství. ČK DS se vyprofilovala jako ryze čisté živnostenské společenstvo pro uvedené služby. V rámci HK ČR se ČK DS jako ŽS ve spolupráci s živnostenským společenstvem AGA stalo součástí „*Informačního místa pro podnikatele*“ a zajistilo zpracování příruček pro profese „*Služby soukromých detektivů*“ a pro „*Činnost informačních a zpravodajských kancelářů*“.

Česká detektivní komora také propaguje „*Národní program konkurenčního zpravodajství*“ v rámci HK ČR. Má i své přímé zastoupení v mezinárodní organizaci profesionálů v konkurenčním zpravodajství *Society of Competitive Intelligence Professional – SCIP*. Patrná je zde i snaha o propojení ČK DS s mezinárodní policejní asociací *International Police Association – IPA* a s *V.I.P. CLUBEM IPA* a v rámci toho zajišťují orgány ČK DS nezbytnou spolupráci.

Další z oborových organizací je *Asociace technických bezpečnostních služeb Gremium Alarm – AGA*, dobrovolné zájmové sdružení, které vzniklo jako nástupnická společnost občanského sdružení „Gremium Alarm“ a spolku „*Cech zřizovatelů bezpečnostních systémů*“.

AGA byla přijata do evropské konfederace *Euroalarmu* a stala se jejím řádným členem a byla začleněna jako živnostenské společenstvo do Hospodářské komory České republiky.

Toto sdružení usiluje zejména o propagaci a všestrannou podporu využívání systémů technického zabezpečení ochrany osob a majetku, působení k dosahování vysoké technické kvality a standardizace těchto systémů, navazování a rozvíjení spolupráce s osobami a organizacemi participujících v této oblasti a v neposlední řadě hájí oprávněné zájmy podnikatelských subjektů v legislativních záležitostech. Dále též koordinuje činnosti v oblasti profesní způsobilosti sdružení, sleduje světové vývojové trendy atd.

Aktuálním tématem dneška v oblasti soukromých bezpečnostních služeb je jejich standardizace. Zde je na místě zmínit činnost *AGA*. Na rozdíl od hůře měřitelných kritérií u klasických hlídacích služeb je situace u technických bezpečnostních systémů z pohledu jejich standardizace odlišná a v celku bezproblémová, přesto ale velmi potřebná.¹³

---

¹³ MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Police history, 2005. s. 122.

Oborová asociace **AGA**, skrze množství odborných komisí, klubů a pracovních skupin vyvíjí v tomto směru poměrně intenzivní činnost. Jedná se např. o „*Klub distributorů*“, sdružující prodejce a výrobce technicko-zabezpečovacích zařízení, který se v poslední době intenzivně zabývá právě otázkou schvalování a certifikace používané techniky. V oblasti přípravy a zpracovávání technických norem a předpisů pro uvádění komponentů na trh, jakož i zásad pro jejich instalaci a provoz se angažuje „*Odborná komise EZS*“. Dále se jedná o „*Odbornou komisi zabezpečení automobilů*“, „*Odbornou komisi CCTV*“, zabývající se oblastí průmyslových kamer, televizí a jiných monitorovacích systémů, „*Odbornou komisi PCO*“, či „*Cech EPS*“, se zaměřením na legislativu, kvalifikaci, vzdělávání a odbornou způsobilost členů.

Funkční složkou je také *inspekční orgán* (IO), coby samostatná součást **AGA**. Ten nezávisle posuzuje (nezávislost posouzena a potvrzena *Českým institutem pro akreditaci*) shodou poplachových systémů s platnými normami v oboru. Následně garantuje „Inspekčním certifikátem“ případnou bezvadnost produktů a jejich montáže. Zajištěna je i spolupráce a návaznost činnosti IO s **ČAP** (*Česká asociace pojišťoven*).

Mezi další subjekty, které se spolupodílí na aktivitách na poli soukromé bezpečnosti lze dále řadit *Asociaci firem pro ochranu informací (AFOI)*, *Club pro bezpečnost, obranu a ochranu státu a společnosti (BOOSS)*, *Středisko bezpečnostní politiky při Centru sociálních a ekonomických studií a strategií (CESES)* a *Syndikát SBS*.

Na konci roku 2000 byl založen a spuštěn *Security server*, jehož hlavním cílem je zprostředkování aktuálních informací o problematice bezpečnosti pro všechny zájemce.

Velkou výhodou je chápání tohoto fenoménu v širším slova smyslu. Na tomto serveru lze nalézt informace o ochraně před obecnou kriminalitou, o bezpečnosti informací, o ochraně utajovaných skutečností, o bezpečnosti v mezinárodněpolitickém pojetí, o bezpečnosti práce, požární ochraně a řadě dalších.

Obecně lze uvést, že oblast soukromé bezpečnosti netrpí v České republice nedostatkem oborových a zájmových sdružení a spolků.¹⁴

Vhodnou otázkou ale může být, zda takové množství subjektů a částečná roztržitost oborové sféry a oblastí působení je ku prospěchu věci, nebo jen pouze naskýtá rozličné možnosti při hledání informací, pomoci a správné cesty v oblasti soukromé bezpečnosti v České republice. Přetrvávající roztržitost je v ČR, stejně jako

---

¹⁴ MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Police history, 2005. s. 124.

ve většině vyspělých evropských zemí, hlavní překážkou pro vytvoření silné jednotné komory provozovatelů soukromých bezpečnostních společností a služeb, která by na základě speciální zákonné úpravy převzala řadu úkolů z rukou státu při dohledu nad kvalifikací zaměstnanců a dodržováním a formulací standardů bezpečnostních činností.¹⁵

Sektor soukromé bezpečnosti by si silnou a jednotnou oborovou a jistě i odborovou organizaci jistě zasloužil, byť by se případně i mohlo jednat o speciálně zaměřenou organizaci pro každou ze tří složek soukromých bezpečnostních služeb (tedy pro hlídací, detektivní a technické služby). Vždyť nepatří počtem zaměstnanců ve svých řadách mezi nevýznamné rezorty (roční hodnota trhu soukromých bezpečnostních společností je odhadována na 16-18 miliard Kč a potenciál tohoto trhu je v ČR odhadován o ještě zhruba 10 miliard vyšší). Podle dostupných statistických údajů je evidováno přes 5 300 ekonomických subjektů, které v ČR provozují pátrací a ochranné služby a dalších přibližně tisíc subjektů poskytujících bezpečnostní technické služby. Aktivních je okolo 1400 firem.

2.6 Podmínky členství v asociaci SBS

Členem Asociace soukromých bezpečnostních služeb České republiky (dále jen Asociace) se mohou stát jen právnické a fyzické osoby, které při podání žádosti o vstup do Asociace prokáží, že splňují dále uvedené podmínky, umožní orgánům Asociace jejich ověření nebo se zaváží tyto podmínky splnit v přiměřené lhůtě stanovené Presidiem Asociace:¹⁶

1. Právnická nebo fyzická osoba připojí k žádosti uchazeče o řádné členství kopii koncesní listiny, živnostenských listů, výpisu z obchodního rejstříku a čestné prohlášení, že na majetek firmy nebyl prohlášen konkurz, nebylo soudem zahájeno konkurzní nebo vyrovnávací řízení ani nebyl pro nedostatek majetku zamítnut návrh na prohlášení konkurzu, dále že není v likvidaci a nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky, nemá splatné závazky vůči nositelům sociálního zabezpečení nebo veřejného zdravotního pojištění a na penále tohoto pojištění jakož i příspěvku na státní politiku zaměstnanosti. Dále připojí prohlášení, že členové statutárního orgánu nebyli v posledních třech letech disciplinárně potrestáni podle zvláštních předpisů upravujících výkon

¹⁵ MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Police history, 2005. s. 124.

¹⁶ *Směrnice 3 - Podmínky členství* [online]. Praha : Asociace soukromých bezpečnostních služeb České republiky o.s., 2009 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.asbs.cz/smernice/smernice-3-podminky-clenstvi/>>.

odborné činnosti, která souvisí s předmětem podnikání nebo pravomocně odsouzení za trestný čin, jehož skutková podstata souvisí s předmětem jeho podnikání nebo pro trestný čin hospodářský proti majetku.

2. Právnická nebo fyzická osoba vybavuje všechny zaměstnance osobními identifikačními kartami, které obsahují osobní identifikační číslo zaměstnance, jeho titul, jméno a příjmení, fotografii, logo firmy, razítko a podpis odpovědného zástupce provozovatele.
3. Právnická osoba nebo fyzická osoba, která zaměstnává osoby v přímém výkonu ochrany majetku a osob
  - a) předloží k nahlédnutí Řád výkonu služby nebo jinou podnikovou směrnici, v níž konkretizuje soubor povinností, vzor osobní identifikační karty, popis a barevnou fotografickou dokumentaci stejnokrojů
  - b) řádný člen a uchazeč o členství v Asociaci vede:
    - zvláštní evidenci zaměstnanců zařazených v přímém výkonu ochrany majetku a osob,
    - evidenci stejnokrojů a vybraných věcných bezpečnostních prostředků,
    - evidence zbraní (včetně zbraní soukromých, pokud jsou se souhlasem zaměstnavatele používány k výkonu služby), jejich příjmů a výdeje,
    - evidenci zakázek a archivuje po dobu 5 let od ukončení zakázky související písemnosti,
    - evidenci zákroků, při kterých došlo k poškození zdraví, smrti, použití zbraní nebo donucovacích prostředků.
  - c) ustanovení podle písm. a) a b) se přiměřeně užije též u služeb detektivních
4. V případě používání stejnokroje nesmí být stejnokroj zaměnitelný se stejnokrojem Policie ČR či Obecní a Městské policie, a musí být na viditelném místě označen logem firmy.
5. Při výkonu přímé ochrany majetku a osob ve stejnokroji je zaměstnanec soukromé bezpečnostní služby nebo vlastní ochrany (dále jen SBS) označen osobní identifikační kartou nebo jmenovkou.
6. Výkonem přímé ochrany majetku a osob a pátrání pověřují SBS pouze osoby:
  - způsobilé k právním úkonům,

- bezúhonné (posuzuje se na základě výpisu z Rejstříku trestů a čestného prohlášení o tom, že správní orgán neuložil zákaz činnosti za přestupek, jehož skutková podstata souvisí s obsahem pracovně právního vztahu, popřípadě rozhodnutí správního orgánu, jímž byl trest zákazu činnosti za přestupek uložen),
- odborně způsobilé (odborné kurzy viz Národní soustava povolání),
- zdravotně a psychicky způsobilé (posuzováno při přijetí a následně po 2 letech na základě somatického a psychodiagnostického vyšetření),
- spolehlivé a tedy skýtající z hlediska svých vlastností a možností záruky, že budou dodržovat povinnosti vyplývající z právních norem a dalších podmínek pro výkon koncesovaných živností (posuzují se na základě všech skutečností, které zaměstnavatel zjistí, zejména čestného prohlášení o tom, že v posledních 3 letech nebyl uznán vinným ze spáchání některého z přestupků proti pořádku ve státní správě vyskytujících se na více úsecích státní správy, na úseku podnikání, na úseku financí a měny, na úseku ochrany před alkoholismem aj. toxikomániemi, na úseku používání výbušnin, na úseku všeobecné vnitřní správy, na úseku obrany ČR, proti pořádku ve státní správě a proti pořádku v územní samosprávě, proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití nebo proti majetku).

7. Zaměstnanci SBS nenosí mimo pracovní dobu (s výjimkou cesty do a ze zaměstnání) na veřejnosti služební stejnokroj, služební zbraň ani věcné bezpečnostní prostředky.
8. Před prvním nasazením zaměstnance k přímému výkonu služby při ochraně majetku a osob právnická nebo fyzická osoba provádí zpravidla 16 hodinové nástupní školení a následné zapracování nového zaměstnance pod vedením zkušeného pracovníka v délce min. 8 hod.. Zaměstnanec by měl po absolvování odborné přípravy vykazovat znalosti minimálně na úrovni „Evropského výcvikového modulu pro základní ostrahu“. Při úspěšném skončení zkušební doby absolvuje zaměstnanec při změně zařazení další zaškolení a zcvik. O

školení a zácvičku se pořizuje záznam, který se ukládá do osobního spisu zaměstnance.

9. Školení zaměstnanců zařazených v přímém výkonu služby zahrnuje:
  - právní základy ochrany práv a svobod občanů,
  - protiprávní jednání (trestné činy, přestupky),
  - oprávnění a povinnosti zaměstnance SBS,
  - školení BOZP,
  - školení PO,
  - vztahy s Policií ČR aj. orgány státní správy,
  - zdravotní přípravu a první pomoc,
  - základní prvky sebeobran.
10. Zaměstnancům v přímém výkonu služby, kteří pracují se zbraní nebo v režimu se zvýšenými fyzickými a psychickými nároky je zajištěno 1x ročně preventivní somatické vyšetření a zúčastňují se zpravidla 1x měsíčně fyzické přípravy a 1x za 6 měsíců ostré školní střelby.
11. Člen Asociace na požádání jiného člena sdělí důvody, pro které ukončil se svým zaměstnancem pracovní poměr, jestliže se tento zaměstnanec uchází o přijetí do pracovního poměru u tohoto člena. Informaci poskytuje jen tehdy, nebrání-li tomu právní předpis nebo jiné zřetel hodné okolnosti nebo důvody.
12. Fyzická ostraha nesmí být zneužita k ovlivňování politických sporů, kolektivního vyjednávání mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, jakož i k jakémukoliv potlačování práv a svobod občanů.
13. Z řádného členství v Asociaci vyplývá pro člena povinnost zúčastňovat se členských schůzí KP osobně nebo v zastoupení odpovědným zástupcem vybaveným Plnou mocí k hlasování jménem členské firmy s tím, že tato skutečnost je předsedovi KP (organizačnímu tajemníkovi KP) písemně oznámena nejméně 48 hodin před zasedáním KP. Více jak 50 % neúčast člena na členských schůzích je projevem formálního členství v Asociaci a je důvodem pro ukončení členství.
14. Členství v Asociaci zaniká vyloučením člena, který nepodniká v duchu dobrých mravů hospodářské soutěže, Kodexu etiky Asociace a svým projevem formálního členství v Asociaci.
15. Při provozování detektivních služeb nesmějí být přijímány zakázky nebo plněny úkoly, které by sloužily k potlačování práv a svobod občana pro jeho politické,

odborářské nebo náboženské založení anebo pro jeho příslušnost k určité rase, etnické skupině nebo národnosti, zdravotním stavem nebo sexuální orientaci, s výjimkou případů, kdy jde o skutečnosti, které jsou protiprávní, nebo mohou vést k protiprávnímu jednání.

16. Pro zájemce o řádné členství v Asociaci je stanovena jednoroční zkušební doba, kdy v tomto období má zájemce o řádné členství právo zúčastnit se veškerých akcí pořádaných Asociací a členských schůzí s hlasem poradním. KP vyhodnotí činnost zájemce o řádné členství v Asociaci a své stanovisko s veškerými podklady předloží k projednání představenstvu cestou presidia Asociace.

Projednáno a schváleno představenstvem ASBS ČR dne 28. dubna 2009 s platností a účinností od 01. května 2009.

Asociace SBS v podmínkách členství nesporně kladou vysoké nároky na své členy. Zaručující tím však určitý standard a úroveň poskytovaných služeb. Členství v asociaci je prestižní záležitostí a v případě povinného členství povede k zániku těch nejmenších firem. Jejich místo na trhu (a to i trhu práce) zaplní firmy větší.

2.7 Historie SBS

Stále rostoucí zájem o zajištění bezpečnosti a ochrany osob i majetku jako celoevropský trend se nemohl vyhnout ani tak industrializované a tržně orientované zemi, jakou Česká republika beze sporu je. Podnikání formou poskytovaných soukromých bezpečnostních služeb se v ČR stalo od roku 1990 významným odvětvím komerčních aktivit, ve kterém nachází profesní uplatnění dnes již více než 45 000 osob a roční obrat dosahuje řádově 20 miliard korun. Další desetitisíce osob se bezpečnostními činnostmi zabývají v rámci vlastní režijní činnosti různých podnikatelských subjektů, aniž by podléhali jakékoliv speciální regulaci či právní úpravě.

Pro správné pochopení soukromé bezpečnosti je vhodné připomenout, že právě forma soukromé ochrany osob a majetku předcházela policejní a vojenské síle státní moci, jak ji lze chápat dnes. Tvrzení, že soukromá bezpečnost zde byla dříve než bezpečnost v pojetí státní moci, je doloženo historicky.

V moderní době je prosazována myšlenka odpovědnosti státu za obecnou bezpečnost. Není to myšlenka nová, neboť byla známa již z antického období, i když středověk se svým všeobecným odstupem od antických tradic této myšlenky vzdal.

Předobraz soukromých bezpečnostních, ale v jistém rozsahu i soukromých detektivních služeb lze spatřovat v různých panovnických a šlechtických gardách a špezech, vrchnostenských drábech a myslivcích. Tyto složky však sloužily pouze pro vlastní potřebu zřizovatele, to znamená pro potřeby panovníka nebo šlechtice. Z hlediska panovnického či šlechtického teritoria přicházelo v úvahu jejich obecně policejní využití na daném, panovníkovi či šlechtici náležejícímu teritoriu. S upevňováním centrální moci panovníka pak docházelo k splývání soukromých policejních služeb s policejními službami státním. To se týkalo zejména ozbrojených složek, které postupně získaly ryze státní charakter. Postupně s tím docházelo i k potlačení policejních pravomocí vrchnosti.

Ve feudalismu nejen panovníci, ale i další fyzické subjekty vytvářeli pro svou osobní obranu a ochranu svého majetku soukromé ozbrojené a vycvičené síly. Stejně tak využívali vyšetřovacích a rozvědných služeb, které jim přinášeli informace důležité pro jejich rozhodování. Pochopitelně tyto služby honorovali a materiálně podporovali. Policejní oddíly postupně vznikaly vyčleněním z řad vojska k zajištění pořádku ve městech a dobytých regionech. Vyčleňovaná speciální vojenská síla, která byla určena pro vojenské akce, při dobývání či obraně území záhy zjistila, že užívání vojenských metod každodenní aplikaci v boji s kriminalitou a zločinem je nutné, avšak vyžaduje své specifické zvláštnosti. Postupně se vývojem měnily formy a metody ochrany osob a majetku. Vznikala tak metodika ochrany pořádku, vlastnictví, zdraví a života obyvatelstva.

Teprve pozdější společnosti, založené na demokratických principech, začínají organizovat ochranu osob a majetku i pro širší vrstvy svobodného obyvatelstva a vytváří policejní složky organizované a řízené státem, které již přebírají upravené armádní formy a metody boje se zločinem. Vedle nich však souběžně zůstávají ve společnostech založených na soukromém vlastnictví soukromé bezpečnostní organizace.

V České republice vznikaly první soukromé detektivní agentury již v období tzv. první republiky. V tomto období existovalo i v Československu několik soukromých detektivních kanceláří. Mezi nimi stojí za zmínku například Bubníkův detektivní ústav.¹⁷

Myšlenka soukromých detektivních agentur nezanikla ani během období čtyř desetiletí, kdy jejich činnost byla vyloučena. V osmdesátých letech bylo sice připuštěno drobné podnikání, ale soukromé detektivní služby do okruhu těchto povolených činností

---

¹⁷ BRABEC, F. *Soukromé detektivní služby*. 1. vyd. Praha : Eurounion, 1995. s. 24.

nespadaly. I po listopadu 1989, kdy začaly povolna vznikat na základě závodních stráží, hlídačů a hlídacích služeb soukromé bezpečnostní agentury, celá řada žádostí o povolení soukromých detektivních služeb byla odmrštěna s tím, že takové služby nejsou potřeba.¹⁸

Představy o zajištění bezpečnosti fyzických či právnických osob jsou i proto v současnosti v našich podmínkách silně ovlivněny érou socialismu, kdy stát bezpečnostní služby výhradně soustředil na sebe a ty také vykonával. Občan si tak zvykl, že do této sféry nemůže příliš zasahovat. Je zvláštní, že tuto představu mají dodnes i mladší skupiny obyvatelstva, které již vyrostly v jiných podmínkách. Pojetí osobní bezpečnosti vnímají doposud z tohoto pohledu. Jistě nejde o nedostatek abstraktního myšlení dnešní populace, ale o postoj pro každého občana především pohodlný. Určitou roli zde však také hrají ekonomické důvody.

Občan, ale ani představitelé právnických osob nevidí nutnost vydávat na účel zajištění svého majetku a života finanční prostředky. Občané se mylně domnívají, že mu dnešní státní standardy ochrany postačí.

Častým jevem, který ovlivňuje názor na komerční bezpečnostní činnost, je i veřejné hanění a podceňování soukromé bezpečnostní sféry (tím i práva občana samotného), které dnes a denně můžeme sledovat ve sdělovacích prostředcích.

Česká společnost si na komerčně bezpečnostní služby teprve postupně zvyká. Každá z nich je subjektem, který si musí budovat své postavení ve společnosti, získávat důvěru občanů, prosadit názor, že jimi poskytované služby jsou seriózní a finančně dostupné. Všichni, včetně nezúčastněných občanů, pocítují, že jsou potřebná zákonná opatření, která by přesně vymezovala pravidla této činnosti. Jde zejména o přesné stanovení rozsahu jejich pravomocí a možností a forem používání prostředků pro výkon této služby (blíže viz také SÝKORA, 1997¹⁹). Praxe ukazuje, že společnost vyžaduje přijetí zákona, který například obdobně jako u policie přesně stanoví rozsah použití obranných prostředků při zákroku.

Současná právní úprava, která se opírá pouze o živnostenský zákon č. 455/1991 Sb. ve znění změn, doplňků a novel je všeobecně pocítována jako nedostatečná, která neposkytuje dostatek záruk jak občanům, tak ani pracovníkům soukromých bezpečnostních společností při výkonu jejich povolání.

---

¹⁸ BRABEC, F. *Soukromé detektivní služby*. 1. vyd. Praha : Eurounion, 1995. s. 24.

¹⁹ SÝKORA, M. *Psychologie ve služební činnosti strážníka obecní (městské) policie a strážného civilní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Armex, 1997. 70 s.

2.8 Současný stav legislativy

Zákonem č. 274/2008 Sb., kterým byl novelizován mimo jiné i živnostenský zákon, došlo k zásadní úpravě podmínek pro získání živnostenských oprávnění a provozování koncesovaných živností „Ostraha majetku a osob“ a „Služby soukromých detektivů“. Z této novely vyplývá **povinnost prokazování odborné způsobilosti podnikatelů i jejich zaměstnanců** a současně i **povinnost předložit do 1. 7. 2012 příslušnému živnostenskému úřadu** doklady prokazující tuto odbornou způsobilost. Novela nastavuje pro pracovníky a provozovatele soukromých bezpečnostních služeb tyto parametry:

„...a) vyučení v oboru nebo v příbuzném oboru a 3 roky praxe v oboru nebo v příbuzném oboru nebo b) středoškolské vzdělání v oboru nebo v příbuzném oboru a 2 roky praxe v oboru nebo v příbuzném oboru nebo c) vysokoškolské vzdělání v oboru nebo v příbuzném oboru a 1 rok praxe v oboru nebo v příbuzném oboru...“²⁰

Ve vztahu ke svému okolí jsou zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb při bezpečnostní činnosti limitováni instituty krajní nouze, nutné obrany, zadržení pachatele trestného činu apod. ve smyslu trestního, správního či občanského práva.

„...Nedotknutelnost osoby a jejího soukromí je zaručená. Omezená může být jen v případech uvedených zákonem. Nikdo nesmí být mučen ani podroben krutému, nelidskému nebo ponižujícímu zacházení nebo trestu...“²¹

Základním právem, zaručeným Listinou základních práv a svobod, je svoboda osobní: *„...Nikdo nesmí být stíhán nebo zbaven svobody jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. Nikdo nesmí být zbaven svobody pouze pro neschopnost dostát smluvnímu závazku...“²²* Proto pracovníci bezpečnostních agentur nemohou v žádném případě provádět zadržení, či zatčení, která je v kompetenci pouze orgánům činným v trestním řízení.

Zaměstnanci bezpečnostní agentury, kteří při výkonu své činnosti zjistí spáchání trestného činu, však mohou využít ustanovení trestního řádu: *„...Osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů. Je však povinen tuto osobu předat ihned policejnímu orgánu; příslušníka ozbrojených sil*

²⁰ Česko. Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání [online]. 2006 [cit. 2012-01-10]. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zivnost/priloha3.aspx>>.

²¹ Česko. Čl. 7, odst. 1 a 2, zák. č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod [online]. 1998 [cit. 2012-01-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

²² Česko. Čl. 8, odst. 2, zák. č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod [online]. 1998 [cit. 2012-01-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.

*může též předat nejbližšímu útvaru ozbrojených sil nebo správci posádky. Nelze-li takovou osobu ihned předat, je třeba některému z uvedených orgánů omezení osobní svobody bez odkladu oznámit...“.*²³

V otázce způsobilosti zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb, u nichž je předpoklad, že budou nosit střelnou zbraň, upravuje zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu. „...*Tento zákon upravuje kategorie střelných zbraní (dále jen "zbraně") a střeliva, podmínky pro nabývání vlastnictví, držení, nošení a používání zbraně nebo střeliva, práva a povinnosti držitelů zbraní nebo střeliva, podmínky pro vývoz, dovoz nebo tranzit zbraní nebo střeliva a pro provozování střelnic, provozování informačních systémů v oblasti zbraní a střeliva, sankce a výkon státní správy v oblasti zbraní a střeliva...“.*²⁴

Hromadné zbrojní průkazy, nahrazuje zbrojní oprávnění ustanovením o zbrojní licenci a jejich skupinách „...*Zbrojní licence je veřejná listina, která právnickou osobu nebo fyzickou osobu opravňuje k nabývání vlastnictví a přechovávání zbraní nebo střeliva v rozsahu oprávnění stanovených pro jednotlivé skupiny zbrojní licence. Zbrojní licence se rozlišují podle důvodů užívání zbraní nebo střeliva a rozsahu oprávnění do skupin...“.*²⁵

V neposlední řadě do podnikání v oboru zasahuje zákoník práce. „...*Zaměstnanec má právo na zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, na informace o rizicích jeho práce a na informace o opatřeních na ochranu před jejich působením; informace musí být pro zaměstnance srozumitelná. Zaměstnanec je oprávněn odmítnout výkon práce.“*

---

²³ Česko. § 76, odst. 2, zák. č. 141/1961 Sb o trestním řízení soudním [online]. 2012 [cit. 2012-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=7&idBiblio=30139&recShow=110&nr=141~2F1961&rpp=15#parCnt>>.

²⁴ Česko. § 1, odst. 1, zák. č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu [online]. 2002 [cit. 2012-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=53276&recShow=0&fulltext=&nr=119~2F2002~20Sb&part=&name=&rpp=15#parCnt>>.

²⁵ Česko. § 1, odst. 1, zák. č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu [online]. 2002 [cit. 2012-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=2&idBiblio=53276&recShow=33&fulltext=&nr=119~2F2002~20Sb&part=&name=&rpp=15#parCnt>>.

2.9 Přípravovaný zákon o SBS²⁶

Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti

Ministerstvo vnitra právě v těchto dnech dokončuje práce na novém zákoně upravujícím oblast soukromých bezpečnostních služeb. Záměr podřídit soukromé bezpečnostní služby samostatné právní úpravě byl poprvé veřejně deklarován v Koaliční smlouvě přijaté koaličními stranami ODS, TOP 09 a VV. Následně byl úkol zpracovat přímo paragrafované znění zákona uložen Ministerstvu vnitra Programovým prohlášením vlády a odrazil se tak i v Plánu legislativních prací vlády na rok 2011. Konkrétní obsahové zadání nového zákona vzešlo z usnesení podvýboru pro obecní policie a soukromé bezpečnostní služby přijatého v březnu tohoto roku. Toto usnesení mimo jiné doporučuje Ministerstvu vnitra zpracovat na základě věcných východisek schválených zmíněným podvýborem návrh paragrafovaného znění zákona. Samotné přípravě zákona byla věnována velká pozornost a při jeho přípravě bylo využito zkušeností z aplikace řady zahraničních modelů, z poznatků z praxe, ze znalostí mnohaletých snah o speciální právní úpravu, z pokusů o novelizaci těch částí živnostenského zákona řešících problematiku SBS, z činnosti Ministerstva vnitra vykonávané dle zákona č. 179/2006 Sb., o uznávání výsledků dalšího vzdělávání, i ze zkušeností odborníků z řad bezpečnostních agentur.

Ministerstvo vnitra hodlá předložit návrh nové právní úpravy vládě České republiky nejpozději do konce září roku 2012. Vzhledem k tomu, že se jedná o úpravu zcela novou, jež doposud nemá v České republice obdoby, je třeba danou problematiku zpřístupnit široké veřejnosti. Tento text, jenž je souhrnem obsahu a základních principů zákona, je nyní uveřejňován s cílem přispět do velmi široké debaty pohledem předkladatele zákona.

Kategorie bezpečnostních služeb

Je provedeno rozdělení do pěti kategorií – ostražba majetku a osob; činnost soukromých detektivů; převoz hotovosti a cenin; technická služba k ochraně osob a majetku; bezpečnostní poradenství. Každá z těchto kategorií má svůj specifický obsah uvedený dále.

---

²⁶ *Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti* [online]. Praha : Ministerstvo vnitra České republiky, 2011 [cit. 2012-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>>, vlastní analýza.

Ostraha majetku a osob

Ostraha majetku a osob ochrana movitého a nemovitého majetku, osob a právních zájmů, zajišťování pořádku v místech veřejných akcí, provoz a obsluha dohledových center, které například přijímají informace o narušení konkrétního střeženého místa, převoz hotovosti a cenin do hodnoty 5 000 000 Kč (rozdíl od speciální kategorie převoz hotovosti a cenin, kde se vyžaduje překročení této hodnoty).

Činnost soukromých detektivů

Činnost soukromých detektivů hledání určité osoby, zjišťování skutečností, které bude možné uplatnit u orgánu státu (soud, správní orgán), získávání informací o konkrétní osobě (samozřejmě za splnění podmínek zákona č 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů), dále se bude jednat o získávání informací v souvislosti s vymáháním pohledávky a při vyhledávání protiprávního jednání ohrožujícího obchodní tajemství apod.

Převoz hotovosti a cenin

Převozem hotovostí a cenin se rozumí přeprava takových hotovostí a cenin, popřípadě jiného majetku vyžadujícího ostrahu, které přesahují hodnotu 5 000 000 Kč za současného poskytování doprovodných služeb (počítání, ověřování a zpracování, výměna a směna nominálu, správa depozita apod.).

Technická služba k ochraně osob a majetku

Tato služba je úzce spojena se zabezpečovacími systémy a dohledovými, poplachovými a přijímacími centry. V podstatě se bude jednat o bezpečnostní službu, která opravňuje jejího držitele k projektování, kontrole, montáži, údržbě a opravě zabezpečovacích systémů a montáží, údržbě, servisu a revizi dohledového, poplachového a přijímacího centra.

Bezpečnostní poradenství

Jedná se o speciální možnost provozovatele poskytovat poradenskou, analytickou, projekční apod. činnost související s jednotlivými bezpečnostními činnostmi. Samotné bezpečnostní činnosti uvedené v předchozích bodech nicméně vykonávat nemohou.

Nezbytnost licence provozovatele soukromé bezpečnostní služby

Stávající model povoloovacího řízení k provozování příslušné koncesované živnosti na úseku soukromé bezpečnostní služby vychází z nárokové formy. Jinými slovy, pokud žadatel o vydání koncesní listiny splňuje podmínky definované živnostenským zákonem, vydá příslušný živnostenský úřad bez dalšího předmětné živnostenské oprávnění. Jedná se tedy o režim, který je stejný jako v případě ostatních koncesovaných živností, kterými jsou např. výroba a úprava lihovin, výzkum a vývoj, výroba zbraní, výroba tepelné energie apod. Samozřejmě doposud vydané koncesní listiny zůstanou po určitou dobu v platnosti a rovněž ten, kdo bude v době účinnosti nové právní úpravy jejich držitelem, bude mít nárok na snížení správního poplatku za vydání licence. Důvodem pro vynětí této oblasti ze živnostenského zákona je skutečnost, že jde o specifické formy podnikatelských činností zasahující do oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, čímž se liší od všech ostatních podnikatelských aktivit. Živnostenský zákon k těmto specifikům nepřihlíží a prakticky se nezabývá profesionální úrovní poskytování těchto činností v oblasti ochrany osob a majetku a nestanoví nebo neumožňuje stanovit podmínky jejich provozování na úrovni odpovídající povaze těchto činností.

Politické rozhodnutí vypracovat speciální zákon je obsaženo v Programovém prohlášení vlády ČR.

Zákon stanoví možnost provozování bezpečnostní služby na základě licence vydávané Ministerstvem vnitra. Licence bude vydávaná na dobu 10 let, nebo na dobu kratší, je-li o to požádáno. Zákon upravuje podmínky, které musí být splněny, a to pro fyzické a právnické osoby zvlášť. Jmenovitě jde o dosažení věku 21 let, způsobilost k právním úkonům, bezúhonnost, spolehlivost, negativní lustrační osvědčení, odborná způsobilost. U právnické osoby se k těmto podmínkám přidávají nezbytnost transparentnosti vlastnické struktury a podmínka, že její obchodní firma nemůže vzbudit dojem, že jde o instituci, která plní úkoly veřejné správy.

Počítá se zapojení bezpečnostních informačních služeb České republiky spočívající ve vyjádření k vydání licence. Vydání licence se zamítne tehdy, jestliže žadatel nesplňuje podmínky pro vydání licence; vydáním licence by došlo k ohrožení zahraničně-politických anebo obchodních zájmů České republiky, veřejného pořádku nebo bezpečnosti osob či majetku; v posledních 5 letech bylo pravomocně rozhodnuto o úpadku žadatele. Proti zamítavému rozhodnutí bude možné bránit se soudní cestou. Zákon taktéž počítá s možností ministerstva za určitých podmínek licenci odejmout.

Licencování navazuje na trend, který v oblasti bezpečnostních služeb panuje ve většině evropských států.

Komora bezpečnostních služeb

V této souvislosti je třeba zmínit, že zvolená struktura zákona nepočítá s vytvořením speciální samosprávné Komory bezpečnostních služeb, která by svou povahou připomínala například Českou advokátní komoru (ČAK) a která by zaštitovala tuto oblast (vydávání, odnímání licencí apod.). Zvolený model odpovídá právní úpravě drtivé většiny států Evropy, kdy jsou licence k provozování soukromých bezpečnostních služeb vydávány státními orgány, nikoliv samosprávnými komorami. Tímto způsobem je do jisté míry zajištěna kontrola nad trhem bezpečnostních služeb, což je trend, kterým se bude ubírat i Česká republika.

Nicméně není snahou znemožnit zřizování a vznik sdružení v dané oblasti, které budou postaveny na nepovinném členství a dobrovolnosti vstupu a výstupu z něj. Členství nebude podmínkou výkonu činnosti soukromé bezpečnostní působnosti, jako je tomu u komor zřizovaných zákonem (advokátní, lékařská apod.). V současné době již existuje celá řada asociací, které sdružují větší či menší počty provozovatelů soukromých bezpečnostních služeb (ASIS, ASBS apod.) a zákon v žádném případě nebude tato nepovinná sdružení regulovat.

Odpovědný zástupce

Existuje možnost provozovat soukromou bezpečnostní službu prostřednictvím ustanoveného odpovědného zástupce. Provozovatel jako fyzická osoba má absolutní volbu stanovit odpovědného zástupce, zatímco právnická osoba má za určitých podmínek i takovou povinnost. Jedná se o případy, kdy žádná z fyzických osob, která je statutárním orgánem, členem statutárního orgánu, prokuristou nebo vedoucím organizační složky podniku, nemá trvalý pobyt na území České republiky. Odpovědný zástupce musí být v pracovněprávním vztahu k provozovateli, kterého zastupuje, s výjimkou případů, kdy zastupovanou osobou je manžel či registrovaný partner zástupce.

Vlastní ochrana

Osoby, které nebudou mít předmětem své činnosti bezpečnostní službu, budou moci vykonávat tzv. vlastní ochranu. Ta je definována jako výkon bezpečnostní činnosti pro vlastní potřebu zaměstnavatele, pokud není (bezpečnostní činnost) předmětem jeho podnikatelské činnosti a je vykonávána alespoň jednou osobou v pracovněprávním nebo

obdobném vztahu k zaměstnavateli. Za vlastní ochranu se nebudou považovat činnosti vrátných či recepčních, které nebudou určené k ochraně majetku zaměstnavatele. Jinými slovy se bude jednat o situace, kdy například společnost (která není provozovatelem bezpečnostní služby) vlastní určitý areál bude k jeho ochraně používat vlastní personál. Nebude si tedy muset najímat externí bezpečnostní službu k provádění ostrahy majetku, ale zajistí si tuto činnost vlastními silami prostřednictvím osob, které jsou u ní v pracovněprávním vztahu.

Vlastní ochrana nebude podléhat licenčnímu řízení, nýbrž bude stačit registrace u Ministerstva vnitra ČR (dále jen „ministerstvo“). Jedná se o volnější režim než licence.

Zaměstnanci provozovatele

Zákon upravuje podmínky, za kterých jsou osoby způsobilé k výkonu bezpečnostní činnosti. Jsou jimi - dosažení věku 18 let, plná způsobilost k právním úkonům, spolehlivost, zdravotní způsobilost, odborná způsobilost k výkonu bezpečnostní činnosti a v případě výkonu bezpečnostní činnosti k ochraně kritické infrastruktury musí splňovat předpoklady pro výkon citlivé činnosti.

Zdravotní způsobilost

Zdravotní způsobilost se tak vyžaduje pouze u zaměstnance bezpečnostní služby, nikoliv u jejího provozovatele, a to z toho důvodu, že není důvod bránit osobě, která nesplní požadavky zdravotní způsobilosti „mít“ bezpečnostní službu, přičemž přímý výkon budou provádět zaměstnanci zdravotní způsobilost splňující. Předpokládá se, že na základě vyhlášky Ministerstva zdravotnictví ve spolupráci s Ministerstvem vnitra bude stanoven seznam tělesných a duševních vad, nemocí nebo stavů, které vylučují zdravotní způsobilost fyzické osoby. Zdravotní způsobilost bude posuzovat lékař závodní preventivní péče, nebo praktický lékař, u kterého je fyzická osoba registrována. S psychologickým vyšetřením se počítá pouze tehdy, budou-li existovat určité pochybnosti o zdravotní způsobilosti osoby.

Zdravotní způsobilost bude zajišťována lékařským vyšetřením provedeným speciálně k posouzení zdravotní způsobilosti. Lékařská prohlídka se provede:

- 1) při vstupu do zaměstnání,
- 2) v průběhu zaměstnání (periodická prohlídka),
- 3) mimořádná prohlídka tehdy, vyžadují-li to okolnosti.

Při lékařské prohlídce se bude zjišťovat zdravotní stav posuzované osoby. Při vstupní nebo periodické prohlídce se bude dále vycházet z informací obsažených ve výpisu ze zdravotnické dokumentace vedené lékařem, u něhož je uchazeč o zaměstnání/zaměstnanec registrován. Zároveň bude nezbytné sdělit údaje o pracovním zařazení posuzované osoby, druhu práce, režimu práce a zdravotních a bezpečnostních rizicích, za kterých je práce vykonávána, a o míře těchto rizik.

Odborná způsobilost

Podmínka odborné způsobilosti je stanovena jak pro samotné provozovatele bezpečnostní činnosti, tak i pro jejich zaměstnance. Spočívá ve stanovení předpokladů, které musí tyto osoby splňovat.

Provozovatel

U provozovatele je rozdělena podle toho, o jakou skupinu bezpečnostní činnosti se bude jednat s tím, že půjde o kombinaci vzdělání (vysokoškolské, střední) a odpovídající délky praxe nebo získání dílčí kvalifikace odpovídajícího zaměření podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání).

Zaměstnanec

U zaměstnance je odborná způsobilost stanovena obdobným způsobem s tím rozdílem, že u bezpečnostní činnosti ostraha majetku a osob, převoz hotovosti a cenin, činnost soukromých detektivů nebo technické služby se jako minimální vzdělání požaduje vzdělání základní s podmínkou, že bude získána dílčí kvalifikace odpovídajícího zaměření podle zákona o uznávání výsledků dalšího vzdělávání. U bezpečnostní činnosti bezpečnostní poradenství je vyžadováno minimálně střední vzdělání s odpovídající délkou praxe.

Praxí se rozumí pouze samotné poskytování bezpečnostní činnosti, výkon služby ve služebním poměru v Policii České republiky, Bezpečnostní informační službě, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Vojenské policii, Vojenském zpravodajství, Vězeňské službě České republiky nebo Celní správě České republiky, výkon služby ve služebním poměru vojáka z povolání v ozbrojených silách České republiky nebo činnost strážníka obecní policie.

Oprávnění a povinnosti provozovatele a zaměstnance

Návrh zákona vychází z oprávnění podle stávající právní úpravy. Zákon v žádném případě nerozšíří oprávnění umožňující zásah do práv a svobod třetích osob (jako je tomu např. u příslušníka Policie ČR či strážníka obecní policie).

V praxi to znamená, že zákonnými limity osob, které vykonávají bezpečnostní službu, budou i nadále: nutná obrana a krajní nouze ve smyslu přestupkovém: § 2 odst. 2 zákona ČNR č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nutná obrana ve smyslu trestněprávním: *čin jinak trestný, kterým někdo odvrací přímo hrozící nebo trvajících útok na zájem chráněný trestním zákonem, není trestným činem* (§ 29 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů), krajní nouze ve smyslu trestněprávním: *čin jinak trestný, kterým někdo odvrací nebezpečí přímo hrozící zájmu chráněnému trestním zákonem, není trestným činem, zadržení osoby podezřelé: osobní svobodu osoby, která byla přistižena při trestném činu nebo bezprostředně poté, smí omezit kdokoli, pokud je to nutné ke zjištění její totožnosti, k zamezení útěku nebo k zajištění důkazů.* (§ 76 odst. 2 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů),

Občanský zákoník: §6, § 417 odst. 1 a § 418 Jinými slovy, soukromé bezpečnostní služby budou mít vůči třetím osobám stejné postavení (stejně limity svého jednání), jaké má každá další osoba. Z důležitých povinností lze jmenovat povinnost provozovatele neprodleně oznámit orgánům činným v trestním řízení, dozví-li se hodnověrným způsobem, že byl spáchán trestný čin, na který se vztahuje oznamovací povinnost podle jiného právního předpisu. Dále bude povinen neprodleně oznámit nejbližšímu útvaru Policie České republiky událost, při které došlo ke zranění anebo usmrcení osoby.

Provozovatel soukromé bezpečnostní služby poskytující činnost soukromých detektivů dále neuzavře smlouvu, jejímž předmětem je zjišťování sexuálních styků nebo sexuální orientace osoby s výjimkou případů, kdy objednatelem je její manžel nebo registrovaný partner, anebo jde o mravnostní trestné činy proti dětem a mládeži.

Odpovědnost provozovatele za škodu

Odpovědnost za škodu způsobenou objednateli Zásadním momentem z hlediska ochrany práv objednatele soukromé bezpečnostní služby bude stanovení odpovědnosti provozovatele soukromé bezpečnostní služby a jeho zaměstnance za škodu, kterou objednateli způsobil v souvislosti s výkonem soukromé bezpečnostní služby. S tím koresponduje i návrh na zavedení povinnosti provozovatele soukromé bezpečnostní

služby být pojištěn právě pro případ odpovědnosti za škodu podle předchozí věty spolu se stanovením minimálních limitů pojistného plnění.

Odpovědnost za škodu a újmu

Tato odpovědnost řeší případy, ve kterých určitá třetí osoba utrpěla škodu nebo újmu jako následek jednání provozovatele, jeho zaměstnance nebo osoby, která jim poskytla pomoc. Stejně tak bude odpovídat za škodu nebo újmu provozovatel osobě, která poskytla pomoc s vědomím nebo na žádost jeho zaměstnance a v souvislosti s tím utrpěla škodu.

Zásady, jimiž se pracovníci soukromých bezpečnostních služeb musí řídit:²⁷

- *pracovník SBS je povinen na požádání poskytnout nezbytnou součinnost org. P ČR a obecní policie,*
- *pracovník SBS je povinen před provedením zákroku zhodnotit a zvážit situaci, zda zákrok může řádně dokončit. V případě, že nikoliv, požádá o nezbytnou součinnost obecní policii, případně P ČR,*
- *SBS je povinna sdělit obecní policii nebo P ČR co nejdříve po jejich upozornění na zjištěné nedostatky v ostraze objektu či prostoru, jaká opatření učinila k jejich odstranění*
- *SBS je nápomocná místně příslušnému oddělení P ČR nebo obecní policii při předcházení a odhalování trestné činnosti... “.*

Ochrana osobních údajů

V první řadě je třeba říci, že ochrana osobních údajů podle zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně osobních údajů“) nebude v žádném případě dotčena. Totéž platí i pro ustanovení Občanského zákoníku týkající se ochrany osobnosti. Provozovatel bude v pozici zpracovatele osobních údajů pro objednatele bezpečnostní služby. Poté, co získá požadované osobní údaje, předá tyto v rozsahu smlouvy uzavřené mezi provozovatelem bezpečnostní služby a objednatelem objednateli s tím, že ostatní získané zlikviduje. Vzhledem k tomu, že provozovatel bezpečnostní služby bude v pozici zpracovatele osobních údajů, bude se na tuto situaci přímo aplikovat ustanovení § 29 odst. 1 písm. a) zákona na ochranu osobních údajů upravující dozor Úřadu na ochranu osobních údajů nad plněním povinností vyplývajících z tohoto zákona. Současně se v této souvislosti

---

²⁷ MACEK, P., et al. *Bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Police history, 2001, s. 189.

uplatní ustanovení návrhu zákona o soukromé bezpečnostní činnosti, které předpokládá možnost ministerstva odejmout vydanou licenci za předpokladu, že poruší povinnost plynoucí mu ze zvláštních předpisů (kterým zákon na ochranu osobních údajů bezesporu je).

Dohled a dozor

Je žádoucí, aby soukromé bezpečnostní služby byly podrobeny dozoru ze strany státu. Zákon bude rozlišovat dvojí typ kontroly a to tzv. dohled a dozor.

Dohled

Příslušníci Policie ČR budou oprávněni vůči zaměstnancům provozovatele (i vlastní ochrana) udílet na místě neodkladné pokyny k odstranění zjištěných nedostatků; zjišťovat hrubé nedostatky v činnosti osoby vykonávající bezpečnostní činnost a tyto oznamovat orgánu dozoru (ministerstvu); vstupovat do všech nemovitostí a prostorů, které jsou ve vlastnictví nebo užívání provozovatele soukromé bezpečnostní služby, pokud to souvisí s předmětem dohledu; vstupovat do všech střežených míst, kde je vykonávána bezpečnostní činnost pro vlastní ochranu. V rámci tohoto oprávnění budou příslušníci Policie ČR oprávněni kontrolovat, zda zaměstnanci postupují v rozsahu svěřeném jim tímto zákonem (omezení krajní nouze, nutná obrana apod.). Budou moci kontrolovat stejnokroje jednotlivých zaměstnanců, budou moci žádat předložení průkazu zaměstnance s tím, že každý takový zaměstnanec je povinen této výzvě vyhovět. Budou oprávněni kontrolovat, zda nejsou zaměstnanci pod vlivem návykové látky apod.

Pověření Policie České republiky výkonem dohledu je dáno rozsahem oprávnění a povinností příslušníka Policie České republiky a charakterem činnosti tohoto ozbrojeného bezpečnostního sboru. K tomu, aby dohled byl skutečně účinný, musí být orgán dohledu vybaven odpovídajícími pravomocemi, což Policie České republiky je.

Dozor

Dozor bude podle navrhovaného zákona vykonávat ministerstvo podle zvláštního zákona (zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů). Zaměstnanec ministerstva bude v rámci prováděného dozoru oprávněn: udílet na místě neodkladné pokyny k odstranění zjištěných

nedostatků; zadržet průkaz zaměstnance provozovatele v případě, že: zjistí opakované nebo hrubé nedostatky v činnosti osoby vykonávající bezpečnostní činnost, pokud je schopnost osoby vykonávající bezpečnostní činnost snížena požitím alkoholických nápojů nebo jiných návykových látek, léků nebo v důsledku nemoci, pokud se osoba vykonávající bezpečnostní činnost odmítne podrobit vyšetření podle jiného právního předpisu, zda není pod vlivem alkoholických nápojů nebo jiné návykové látky, vstupovat do všech nemovitostí a prostorů, které jsou ve vlastnictví nebo užívání provozovatele soukromé bezpečnostní služby, pokud to souvisí s předmětem dozoru, vstupovat do všech střežených míst, kde je vykonávána bezpečnostní činnost pro vlastní ochranu, vyžadovat součinnost provozovatele soukromé bezpečnostní služby, jeho zaměstnance nebo zaměstnance fyzické osoby nebo právnické osoby zajišťující si bezpečnostní činnosti pro vlastní ochranu. Ministerstvo bude poté oprávněno v návaznosti na činnost příslušníků Policie ČR a svých zaměstnanců vydávat závazné pokyny k odstranění závažných nedostatků. Toto oprávnění se vztahuje na veškeré nedostatky, které se v rámci dozorovací činnosti vyskytnou.

Správní delikty, přestupky a sankce

Ministerstvo navrhuje vytvořit speciální úpravu přestupků a správních deliktů subjektů poskytujících soukromou bezpečnostní službu. Tato úprava se bude dotýkat jak provozovatelů fyzických a právnických osob, tak i zaměstnanců těchto provozovatelů. V konkrétním případě se bude jednat o přestupky fyzických osob: provozování bezpečnostní činnosti bez licence, kde lze uložit pokutu do 500 000 Kč a zákaz činnosti do dvou let, provozování vlastní ochrany bez registrace, neoprávněné vykonávání bezpečnostní činnosti bez průkazu zaměstnance nebo neoprávněné vykonávání funkce odpovědného zástupce pro více jak jednoho provozovatele, kde je možné uložit pokutu do 100 000 Kč a zákaz činnosti, neoznámení zahájení trestního stíhání nebo správního řízení – pokuta do 50 000 Kč, nebo zákaz činnosti do jednoho roku, dále bude sankcionováno jednání spočívající v nedoložení všech nezbytných změn informací při provozování vlastní ochrany – pokuta do 20 000 Kč. Dále se přestupku dopustí zaměstnanec, který: nemá u sebe průkaz a nepředloží ho osobě provádějící dohled či dozor – pokuta do 1 000 Kč, poruší povinnost mlčenlivosti, poruší zákaz maskování obličeje – pokuta do 50 000 Kč a zákaz činnosti do jednoho roku, na místě spáchání trestného činu ztěžuje vyšetřování – pokuta do 100 000 Kč.

Stejně tak lze ukládat sankce za správní delikty právnických a podnikajících fyzických osob spočívající v uložení pokuty: pokuta do 500 000 Kč tehdy, jestliže v žádosti o vydání licence uvede nepravdivé nebo zkreslené údaje, poskytuje bezpečnostní službu způsobem, kterým může dojít k omezení práv osob občanů nad míru nezbytnou k řádnému zajištění ochrany života a zdraví objednatele nebo majetku, který je předmětem ostrahy a podobně. Ministerstvo bude dále oprávněno odejmout licenci provozovateli bezpečnostní služby za předpokladu, že její držitel přestane splňovat podmínky nezbytné pro její získání, závažným způsobem poruší povinnost vyplývající z právních předpisů, závažným způsobem poruší povinnost vyplývající mu z rozhodnutí ministerstva nebo orgánu dohledu (což je nejsilnější pravomoc ministerstva vůči provozovatelům bezpečnostní služby). Posledním způsobem, kdy ministerstvo odejme licenci, je situace, kdy její držitel nedoručí ministerstvu doklad o povinném pojištění provozovatele za škodu.

Současně se neuvažuje o vytvoření speciální právní úpravy týkající se trestní odpovědnosti právnických osob působících v oblasti soukromé bezpečnostní služby, a to z toho důvodu, že nový zákon o trestní odpovědnosti právnických osob, který byl schválen dne 23. února 2011 Vládou České republiky, je v současné době projednáván Poslaneckou sněmovnou České republiky. Vzhledem k tomu, že tento zákon se po svém přijetí a vstupu v platnost a účinnost bude vztahovat na veškeré právnické osoby (s určitými výjimkami, které se ovšem oblasti soukromých bezpečnostních služeb nedotýkají), není potřeba vkládat do zákona o soukromé bezpečnostní službě žádná speciální ustanovení, která by se odpovědnosti právnických osob ve vztahu k trestní odpovědnosti dotýkala. Konkrétní sankce, jež jsou součástí návrhu zákona o trestní odpovědnosti právnických osob, budou plně aplikovatelné na subjekty podnikající v oblasti soukromých bezpečnostních služeb. Tyto sankce budou spočívat v možnosti uložit trest zrušení právnické osoby, propadnutí majetku, peněžitý trest, propadnutí věci nebo jiné majetkové hodnoty, zákaz činnosti, zákaz účasti v zadávacím a koncesním řízení a ve veřejné soutěži, zákaz přijímání dotací a subvencí a zveřejnění rozsudku. Součástí sankcí bude i možnost uložit tzv. ochranná opatření, která budou spočívat v zabránění věci nebo jiné majetkové hodnoty.

2.10 Shrnutí připravovaného zákona o soukromých bezpečnostních službách

Legislativa sektoru soukromých bezpečnostních služeb je v České republice dlouhodobě neřešená. Odborná veřejnost, seriózní podnikatelé i živnostenská společenstva, jsou pro stanovení pravidel a podporují přijetí zákona o soukromých bezpečnostních službách. Ale zákona, který musí být vyrovnaný, nediskriminační a který bude podporovat seriózní vývoj této činnosti a umožní rozvinout ekonomický potenciál celé oblasti SBS. Měl by zasáhnout to, co je v oboru k řešení – kvalitu služeb, odbornost, vztah k veřejnosti a profesionalitu.

Předložený návrh zákona o SBS prošel na základě připomínek, především od živnostenských společenstev Hospodářské komory ČR, velkou změnou. Po odstranění několika dílčích rozporů může být postoupen do dalšího stupně legislativního procesu.

Otázka profesní komory soukromých bezpečnostních agentur je věcí diskuze v odborné veřejnosti. Obvyklá zásada je, že oblast podnikání, která je vyjmuta ze zákona č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání, je regulována samosprávnou komorou. Řada funkcí musí být odbornou podnikatelskou veřejností ovlivňována.

Je to především vytváření vzdělávacích programů a stanovení odborné způsobilosti. Dále takováto komora musí být povinně konzultačním místem při tvorbě příslušné legislativy a v neposlední řadě zajišťovat kontrolu subjektů na trhu s možností dávat podněty k postihu a samozřejmě i obhajovat členy.

Musí to být však řádně ukotveno v legislativě, s vymezením práv i povinností této samosprávy.

Očekávané dopady na trh soukromých bezpečnostních služeb mohou být dvojí. Vedle nesporného zkvalitnění poskytovaných služeb, vyvolaného tlakem na kvalifikační růst řadových pracovníků ostražky a jejich rozvoj, lze očekávat, že mnohé malé firmy v oboru zaniknou pod tíhou břemena finanční náročnosti spojené s plněním nastavených kritérií.

3 POLITIKA ZAMĚSTNANOSTI STÁTU A JEHO DOPADY NA SBS

Ve své další části se tato bakalářská práce věnuje politice zaměstnanosti státu a její rentabilitě. Osoby se zdravotním postižením jsou totiž početně významnou částí zaměstnanců soukromých bezpečnostních služeb v oblasti ostrahy majetku. Aktivní politika zaměstnanosti má zásadní vliv na podmínky, za jakých jsou lidé na které je zaměřena, zaměstnáváni. Vyrovnává hendikepy mezi osobami se zdravotním postižením a ostatními.

„Instituce pracovního trhu, zejména služby zaměstnanosti plní dva hlavní cíle – jednak sledují cíl přizpůsobení nabídky a poptávky na trhu práce, ale vedle toho i cíl „přerozdělení“ nezaměstnanosti ve prospěch znevýhodněných skupin předpokladem, že v konečném důsledku se celková úroveň nezaměstnanosti sníží s ohledem na to, že lidé s lepšími předpoklady budou pracovním trhem lépe absorbováni. Jsou tak ze sociálních, ale i ekonomických pohledů protiváhou přirozených selektivních mechanismů pracovního trhu.“²⁸

Autor je od roku 2005, zpočátku fyzickou, následně právnickou osobou - podnikatelem a jednatelem soukromé bezpečnostní společnosti PS PATROL s.r.o., kterou založil a řídí a která v současné době zaměstnává kolem 130 zaměstnanců. Společnost se věnuje poskytování služeb v oblasti fyzické a technické ostrahy a ochrany objektů, strážní služby, převozu cenin, údržbě nemovitostí a zeleně, dále provozu chráněné dílny a obchodu. Z tohoto pohledu budou rozpracovány i následující tematické bloky, věnované problematice zaměstnanosti ve vztahu k SBS.

3.1 Pojem a historické začátky politiky zaměstnanosti

V devadesátých letech se masová nezaměstnanost nově objevuje také v nástupnických zemích bývalého sovětského bloku, kde na sebe bere některé rysy známé z klasických západních studií z oboru krizového období, a navíc nabývá charakteristiky zcela specifické pro období přechodu od centrálně plánované státní ekonomiky k volnému tržnímu hospodářství.²⁹

Pojem politiky zaměstnanosti, lze charakterizovat jako soubor programů, které zasahují do přirozeného fungování trhu, tedy i trhu práce, s jednoznačným cílem pomoci nezaměstnaným a těžko zaměstnatelným v jejich opětovném začlenění na trh práce a k

²⁸ SIROVÁTKA, T. *Marginalizace na pracovním trhu*. 1. vyd. Brno : MU Brno, 1997. s. 52-53.

²⁹ SIROVÁTKA, T., ŘEZNÍČEK, I. *Dlouhodobá nezaměstnanost*. 1. vyd. Brno : MU Brno, 1994. s. 7.

zachování jejich pracovních a sociálních návyků. *Ze zmíněných poznatků vycházejí v různých zemích světa intervenční programy pro nezaměstnané. Kromě rekvalifikace jde v nich o udržení celkové aktivity jedince, zabránění nečinnosti a nudě s cílem předcházet nepříznivým důsledkům zvláště dlouhodobé ztráty práce.*³⁰

Historický počátek těchto programů lze hledat a spatřovat v období světové hospodářské krize třicátých let 20. století. Míra nezaměstnanosti byla v té době neúnosně vysoká, a tak došlo k prvním státním zásahům za účelem poskytování pracovních příležitostí a pomoci nezaměstnaným v překonání nepříznivých dopadů ztráty zaměstnání. V této době se jednalo především o programy veřejně prospěšných prací. Další typy a nástroje politiky zaměstnanosti.

V devadesátých letech 20. století se politika zaměstnanosti stala podstatným nástrojem regulace trhu práce. Stabilně vysoká a stále rostoucí míra nezaměstnanosti vedla ke vzniku studie OECD (1994), která poskytla souhrnnou analýzu trhu práce v členských zemích i konkrétní doporučení vedoucí ke snižování vysoké nezaměstnanosti. Jedním z doporučení této známé studie bylo i zvýšení využívání aktivní politiky zaměstnanosti jako prostředku boje se strukturální nezaměstnaností. Toto doporučení vycházelo z poznatku, že samotná pasivní politika zaměstnanosti, zejména v případě štědrých dávek v nezaměstnanosti, má spíše negativní dopady na délku nezaměstnanosti. Naproti tomu aktivní politika může poskytnout nástroje vedoucí ke snížení dlouhodobé nezaměstnanosti a zlepšení trhu práce.

Závažnost řešení problému nezaměstnanosti vedla v oblasti ekonomické teorie i v České republice k velkému rozvoji různorodých studií, které se svým obsahem a zaměřením zabývaly politikou zaměstnanosti. Ukázalo se však, že ne všechny programy politiky zaměstnanosti jsou úspěšné v boji proti nezaměstnanosti. Většina dosud zveřejněných studií neposkytuje jednoznačné výsledky, které by bylo možné obecněji aplikovat do praxe. Každý realizovaný program aktivní politiky zaměstnanosti je totiž svým způsobem jedinečný a jeho dopady jsou závislé na charakteristikách daného programu a specifických podmínkách konkrétního trhu práce, tedy i na specifických podmínkách konkrétní lokality.

3.2 Aktivní politika zaměstnanosti v ČR

„V rámci aktivní politiky zaměstnanosti by se úřady práce měly zaměřit zejména na plnění opatření 1.5.3. Národního akčního plánu zaměstnanosti, která ukládá úřadům

---

³⁰ BUCHTOVÁ, B. *Psychologické a medicínské aspekty nezaměstnanosti*. 1. vyd. Brno : MU Brno, 2000. s. 35.

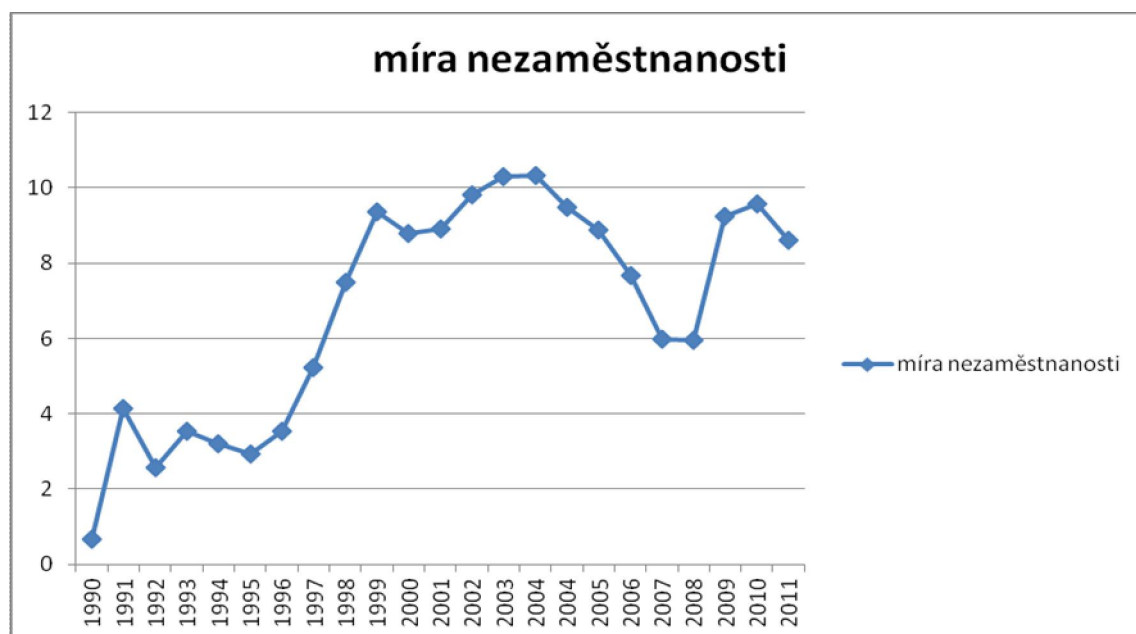
*práce v rámci aktivní politiky zaměstnanosti upřednostňovat především skupiny uchazečů o zaměstnání obtížně umístitelné na trhu práce.*³¹

Motivace k práci

V souvislosti s motivačním účinkem mzdových úrovní na trhu práce, byla od roku 1997 administrativní opatření k regulaci mezd postupně nahrazena kolektivním vyjednáváním. Přesto zde zůstala skupina zaměstnanců představující asi 5 % pracovních sil, jejichž minimální mzdu zajišťuje státem garantovaný institut minimálních mezd.

Úroveň minimální mzdy nebyla po dlouhou dobu valorizována. To vedlo k situaci kdy sociální dávky, stanovené podle úrovně životního minima, byly vyšší, než minimální mzda, což snížilo motivaci k práci u lidí s nízkou kvalitací a s nízkými výdělky. Některá zjištění naznačují (viz OECD – Boj proti sociálnímu vyloučení: Sociální pomoc v Belgii, České republice, Nizozemí a Norsku, Paříž), že stávající systém sociálních dávek obsahuje četné podpory, které jsou často poskytovány současně. Tím vzniká past chudoby, zejména u početných rodin. Kromě toho některá zjištění ukazují, že invalidní důchody jsou v některých případech využívány jako výhodnější alternativa sociálních příspěvků, zejména staršími pracovníky.

Graf č. 3 - Nezaměstnanost v ČR v letech 1990 až 2011³²

³¹ SVÍTKOVÁ, L. *Jak dosáhnout rovnosti na trhu práce*. 1. vyd. Praha : VIVAS PREPRESS, 2001. s. 36.

³² *Zaměstnanost, nezaměstnanost* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2012 [cit. 2012-02-02]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr_od_roku_1989#05>.

V reakci na tento stav česká vláda zvýšila minimální mzdu a zavázala se zvyšovat a postupně upravovat minimální mzdu tak, aby se udržovala nad úrovní životního minima. Ke zvýšení motivace k práci by každé zvýšení minimálních mezd mělo provázet zpřísnění kritérií pro individuální dávky, zejména u sociální pomoci a posílení motivačních prvků v systému sociálních dávek. Současně by vláda měla nadále pobízet podniky, aby vytvářely pracovní příležitosti a příležitosti k odbornému výcviku pro lidi s nízkou kvalifikací.

V soukromých bezpečnostních službách se pohybují mzdy v oboru ostrahy majetku na úrovni minimální mzdy 8000 Kč, nebo mírně nad ní.

Pokud jde o zdanění, Česká republika má relativně vysokou úroveň zdanění práce. Celkové mzdové náklady zaměstnavatelů zahrnují 35 % z objemu vyplácených mezd jako povinnou platbu pojistného. Příliš vysoké zdanění nejenže snižuje poptávku po práci, ale může také zvýšit daňové úniky, zejména u malých firem a rozšířit neformální ekonomiku.³³

Aktivní politika zaměstnanosti v České republice se stala podobně jako v mnoha evropských zemích důležitým nástrojem a faktorem v boji proti nezaměstnanosti. Míra nezaměstnanosti se v ČR několik let po listopadové revoluci v roce 1989 držela na nízké a přijatelné úrovni, ale od roku 1997 však začala prudce stoupat. Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti vzrostly od počátku devadesátých let několikanásobně, ale boj s rostoucí nezaměstnaností nebyl tak úspěšný, jak se očekávalo. Nezaměstnanost se drží na nepříznivě vysoké úrovni až do současné doby. Tato skutečnost tudíž nutí všechny zainteresované subjekty řešit otázku, z jakých důvodů není aktivní politika zaměstnanosti v České republice tak úspěšná, jak se očekává a zda byly vynaložené prostředky na státní politiku zaměstnanosti použity zcela efektivně.

Aktivní politika zaměstnanosti může být definována mnoha způsoby, avšak význam těchto definic je velmi podobný. Mezinárodní organizace práce (International Labour Organization) například definuje aktivní politiku zaměstnanosti jako *účelné a selektivní vládní intervence ve snaze dosažení cílů efektivnosti nebo rovnosti pomoci přímých nebo nepřímých zásahů, které poskytují práci nebo zvyšují zaměstnatelnost znevýhodněných osob na pracovních trzích.*

V České republice definoval pojem aktivní politiky zákon o zaměstnanosti, podle kterého je aktivní politika zaměstnanosti *souhrn opatření směřující k zajištění*

---

³³ *Evropská strategie zaměstnanosti a Česká republika*. 1. vyd. Kolín : MPSV, 2003. s. 15.

maximálně možné úrovni zaměstnanosti. Aktivní politiku zaměstnanosti v České republice zabezpečuje Ministerstvo práce a sociálních věcí (MPSV) a úřady práce (ÚP), které pak případně spolupracují s dalšími subjekty. Ministerstvo práce a sociálních věcí dále uvádí, že státní politika zaměstnanosti usiluje především o:

- *dosažení rovnováhy mezi nabídkou a poptávkou po pracovních silách,*
- *produktivní využití zdrojů pracovních sil,*
- *zabezpečení práva občanů na zaměstnání.*

Rozdělení na základní skupiny nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti se stejně jako jejich definice liší podle toho, kdo dané rozdělení definuje. V České republice patří mezi hlavní kategorie nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti (definované zákonem o zaměstnanosti):

- *rekvalifikace,*
- *investiční pobídky,*
- *veřejně prospěšné práce,*
- *společensky účelná pracovní místa,*
- *příspěvek na zapracování,*
- *příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program,*
- *překlenovací příspěvek,*
- *příspěvek na dopravu zaměstnanců.*

Nástroje, jimiž je dále realizována aktivní politika zaměstnanosti jsou :

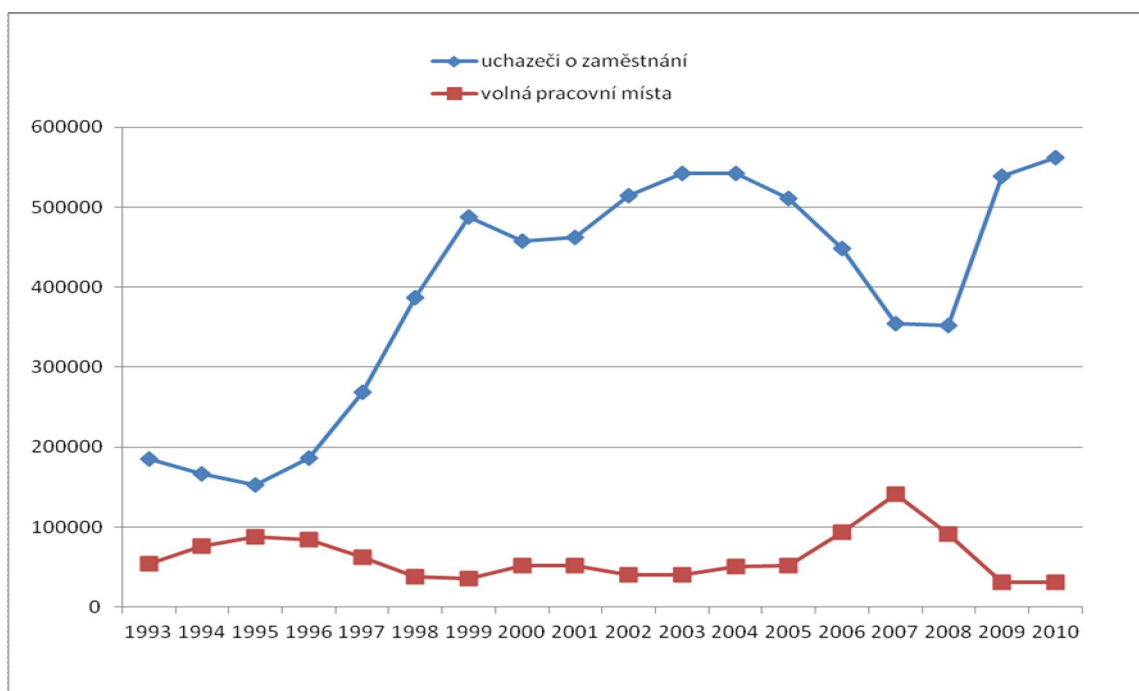
- *poradenství, které provádějí nebo zabezpečují úřady práce,*
- *podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením,*
- *cílené programy k řešení problémů zaměstnanosti.*

Aktivní politika zaměstnanosti využívá širokou škálu opatření, které mají vést ke zvyšování zaměstnanosti a dosahování dalších cílů aktivní politiky zaměstnanosti. V oboru soukromých bezpečnostních služeb je hojně využívána napříč trhem **podpora zaměstnávání osob se zdravotním znevýhodněním**. Vzhledem k tomu, že data v oblasti zaměstnanosti v soukromých bezpečnostních službách jsou značně disgregovaná. Nelze je získat ani z Českého statistického úřadu, ani ze statistik Ministerstva práce a sociálních věcí. Tito pracovníci jsou evidováni mezi službami jako „ostatní“, spolu s mnoha jinými pracovníky bohatého trhu služeb. Nabízí se využít statistik asociací soukromých bezpečnostních agentur. Ta je ovšem značně nesourodá a

zejména – sdružuje pouze asi padesát procent všech agentur v naší zemi. Tato práce bude proto mimo jiné využívat data, dostupná ve společnosti PS PATROL s.r.o.

V souladu s evropským trendem se Česká republika od druhé poloviny devadesátých let snažila přelévát prostředky z oblasti pasivní politiky zaměstnanosti (výdaje na pasivní politiku zaměstnanosti tvoří především úhrn vyplacených podpor v nezaměstnanosti a podpor v rekvalifikaci) do oblasti politiky aktivní. Bohužel však s rostoucí nezaměstnaností v druhé polovině 90. let rostl především úhrn celkových výdajů na politiku zaměstnanosti, a to v důsledku rostoucích výdajů politiky aktivní i pasivní. Tento trend přetrvával i po roce 2000, přičemž např. v roce 2008 přesáhly výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti 6 miliard Kč, výdaje na pasivní politiku dokonce přesáhly výši 7 miliard Kč. Výdaje na pasivní politiku zaměstnanosti se nepodařilo výrazně snížit ani v letech následujících, kdy míra nezaměstnanosti vykazovala setrvalý pokles.

Graf č. 4 - Volná pracovní místa a uchazeči o zaměstnání v ČR 1993-2010³⁴

V roce 2009 lze dokonce vypořádat prudký nárůst výdajů na pasivní politiku zaměstnanosti, které se ve srovnání s předchozím rokem více než zdvojnásobily. Tento markantní nárůst je bezpochyby důsledkem rostoucího počtu nově příchozích uchazečů o zaměstnání do evidencí úřadů práce, kteří mají nárok na podporu v nezaměstnanosti.

³⁴ *Volná pracovní místa a počty uchazečů* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2012 [cit. 2012-02-02]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr_od_roku_1989#05>.

Výdaje na aktivní politiku zaměstnanosti se oproti porovnávanému roku 2008 také zvýšily, v roce 2009 dosáhly téměř 7 miliard Kč. Celkový souhrn výdajů na politiku zaměstnanosti tak v roce 2009 dosáhl více než 22 miliard Kč, což představovalo 0,61 % HDP (hrubého domácího produktu).

Ochota pracovat je především u uchazečů s nižší kvalifikací významným způsobem ovlivněna systémem sociálních dávek, především pak nahrazovacím poměrem, který určuje podíl čistého příjmu domácnosti osoby, která nemá práci a domácnosti osoby, která pracuje. Jedná se často o osoby, které jsou potenciálními zaměstnanci soukromých bezpečnostních služeb. Lze pozorovat, jak změna systému sociálních dávek ovlivní nahrazovací poměr a tedy motivaci českých domácností pracovat. Z jejich propočtů je zřejmé a patrné, že systém dávek i po své změně nadále přispívá k existenci pasti nezaměstnanosti a neaktivity. Přitom ukazují, že v souladu s tímto zjištěním je jednoznačně nejvyšší míra nezaměstnanosti v domácnosti s jednou dospělou osobou a dětmi.

Aktivní politika zaměstnanosti

Představuje opatření, která ve svém souhrnu přispívají k zajištění maximální možné úrovně zaměstnanosti a je zabezpečována ministerstvem a úřady práce, které dle potřeby pak dále spolupracují při její realizaci i s jinými subjekty. Je financována z prostředků státního rozpočtu a hospodaření s těmito prostředky se řídí zvláštním právním předpisem. Z těchto prostředků lze čerpat na programy regionálního a celostátního charakteru a projekty zahraničních subjektů, které přispějí ke zvýšení zaměstnanosti. Aktivní politika zaměstnanosti je důležitým nástrojem státní politiky zaměstnanosti a v ČR je její provádění upraveno zákonem č. 435/2004 Sb. o zaměstnanosti, vyhláškou č. 518/2004 Sb. a Metodickým pokynem SSZ MPSV č. 8/2004.

Pasivní politika zaměstnanosti

Má podobu jak systému pojištění v nezaměstnanosti (tj. podpory v nezaměstnanosti), tak systému státní pomoci v nezaměstnanosti (dávky sociální pomoci). Nárok na podporu v nezaměstnanosti má uchazeč o zaměstnání, který získal v rozhodném období zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností dobu důchodového pojištění v délce alespoň 12 měsíců, nebo požádal úřad práce, u kterého je veden v evidenci uchazečů o zaměstnání, o poskytnutí podpory v nezaměstnanosti a ke dni, k němuž má být podpora v nezaměstnanosti přiznána. Cílem podpory v nezaměstnanosti

je především poskytnutí prostředků nezaměstnanému tak, aby mohl toto období, ve kterém hledá novou práci, překlenout a najít vhodné zaměstnání, které bude odpovídat jeho schopnostem. Dalším typem podpory je podpora při rekvalifikaci. Nárok má ten uchazeč, který se účastní rekvalifikace a není poživitelem starobního důchodu.

„Zaměstnanost v sektoru služeb se trvale zvyšovala a v roce 1998 představovala 54 procent na celkové zaměstnanosti a 36,8 procenta z hlediska míry zaměstnanosti.“³⁵

„... jak je možné očekávat, k růstu zaměstnanosti bude muset dojít v sektoru služeb.“³⁶ Soukromé bezpečnostní služby jsou díky těmto skutečnostem významným zaměstnavatelem v sektoru komerčních služeb.

3.3 Zákon o zaměstnanosti a jeho vliv na firmy do roku 2012

Český stát ve snaze podpořit zaměstnanost osob se zdravotním znevýhodněním vytváří na pracovním trhu tlak na firmy legislativní cestou, což ovlivňuje i činnost SBS. Zákon o zaměstnanosti 435/2004 Sb. ukládá zaměstnavatelům větším než malým, tj. s počtem zaměstnanců nad dvacet pět, zaměstnávat čtyři procenta zaměstnanců se zdravotním znevýhodněním – „povinný podíl“. Za neplnění této povinnosti je takový zaměstnavatel postižen finančním odvodem do státního rozpočtu ve výši dvou a půl násobku průměrné mzdy ve sledovaném období, tj. v prvních třech čtvrtletích uplynulého kalendářního roku. Aktuálně se tedy jedná o odvod za jednoho nesplněného zaměstnance cca 60 000,- Kč. Jinou možností, jak se vyhnout této povinnosti, je využití institutu tzv. náhradního plnění povinného podílu tím, že neplnící zaměstnavatel odebere zboží nebo služby od zaměstnavatele, který osob se zdravotním znevýhodněním zaměstnává v přepočteném počtu více než padesát procent. Pojem přepočtený počet vyjadřuje v podstatě množství odpracovaných hodin v poměru k fondu pracovní doby. Má-li tedy zaměstnavatel dva pracovníky zaměstnané na poloviční úvazek a oni odpracují 80 hodin, tj. 160 hodin oba, a je-li fond pracovní doby pro daný měsíc 160 hodin, započte se zaměstnavateli jeden pracovník v přepočteném počtu. To vytváří přijatelný prostor pro zaměstnavatele takových osob. Mezi tyto zaměstnavatele se řadí i soukromé bezpečnostní služby. Jak je v této práci již řečeno, pracovníci těchto služeb budou „zákonem o soukromých bezpečnostních službách“ rozčleněni do kategorií. Při ostraze majetku a osob jsou využíváni zaměstnanci na pracovních pozicích vrátný a strážný. Mnoho osob se zdravotním znevýhodněním bezproblémově zvládá takovou práci. Ani v budoucnosti, po přijetí připravovaného zákona o těchto službách,

³⁵ *Společné zhodnocení politiky zaměstnanosti*. 1. vyd. Kolín : MPSV, 2000. s. 11.

³⁶ *Společné zhodnocení politiky zaměstnanosti*. 1. vyd. Kolín : MPSV, 2000. s. 11.

nebude (vzhledem k absenci posílení pravomocí pracovníků soukromých bezpečnostních služeb) pro tyto zaměstnance nemožné tuto práci vykonávat.

V § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, je upraveno také poskytování příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením.

Stát tzv. mandatorními dávkami poskytuje finanční podporu zaměstnavatelům, zaměstnávajícím osoby zdravotně znevýhodněné. Jedná se opět o zaměstnavatele zaměstnávajícího více než padesát procent těchto osob. Výše této podpory se měnila ve vazbě na průměrnou mzdu po celou dobu působnosti tohoto zákona. Poskytování tohoto příspěvku bylo do roku 2008 více než velkorysé. Stát sice nikdy nevyplácel vyšší mandatorní dávky na jednoho zaměstnance, než činila jeho mzda, ale vyplácel je i v případě, že zaměstnanec byl v pracovní neschopnosti ze zdravotních důvodů. Souběžně vyplácel také jiné formy podpory a dotací. Na nově vytvořené pracovní místo, bylo dle místa a úrovně nezaměstnanosti, vypláceno až sto procent mzdových nákladů po dobu jednoho roku v souběhu s mandatorními dávkami. Ministerstvo práce a sociálních věcí za ministra Petra Nečase v letech 2006 až 2009 tento systém částečně reformovalo. Přestože touto reformací došlo k úsporám, byl systém zejména náhradního plnění stále velmi nedokonalý a docházelo ke zneužívání i mandatorních dávek. Od 1. července 2012 se změnil podmínky poskytování příspěvku na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením. Cílem změn je zamezit nekalým praktikám ze strany některých zaměstnavatelů při zneužívání tohoto příspěvku.

Podle současné právní úpravy (tj. do 30. 6. 2012) náleží příspěvek zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 procent osob se zdravotním postižením měsíčně ve výši skutečně vynaložených mzdových nákladů na každého zaměstnance v pracovním poměru, který je osobou se zdravotním postižením, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance.

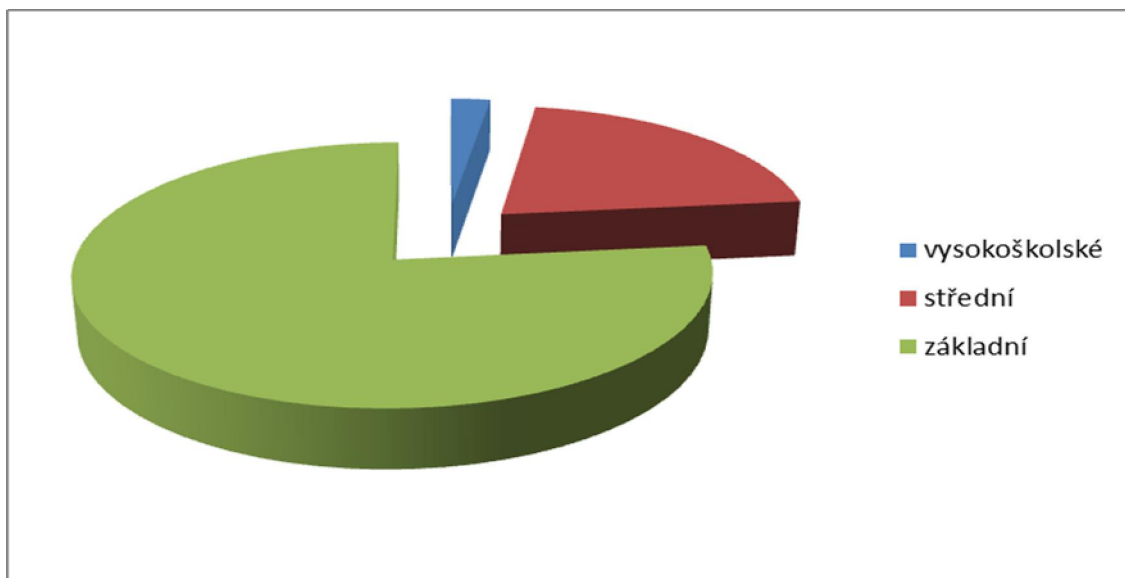
Nekalé praktiky některých zaměstnavatelů

V praxi se však množí případy, kdy někteří zaměstnavatelé uzavírají se zaměstnanci dohodu o srážkách ze mzdy podle § 327 zákoníku práce, například na úhradu nákladů spojených se školením zaměstnanců. Tato školení pořádají buď sami, nebo jejich konání zajišťují u jiného subjektu. Školení se buď nekonají vůbec, nebo jejich obsahová náplň neodpovídá ceně, kterou zaměstnavatel za zaměstnance uhradil a

kteřou mu zaměstnanci následně splácejí. Rovněž se množí případy, kdy zaměstnavatelé požadují na zaměstnancích, aby se například stali členy občanského sdružení, které sami založili nebo ve kterém se angažují. Následně pak požadují, aby s nimi zaměstnanci uzavřeli dohodu o srážkách ze mzdy na úhradu členských příspěvků v různé výši. Z obavy ze ztráty zaměstnání a příjmu zaměstnanci tyto dohody uzavírají. Tímto způsobem někteří zaměstnavatelé získávají pro sebe nebo jiný subjekt, ve kterém jsou zainteresováni, příjem. Tato praxe je běžná i mezi některými provozovateli soukromých bezpečnostních služeb, většinou menšími a středními. Ve větších firmách je větší pravděpodobnost vyzrazení takových praktik.

Současně docházelo k nekalým praktikám v oblasti poskytování náhradního plnění. Pro tento jev se vžil pojem přefakturace. Nejednalo se sice o jev protizákonný, nicméně to nebylo jednání v duchu zákona o zaměstnanosti a účastníci takového jednání si toho byli vědomi. Někteří podnikatelé zaměstnávali několik málo zaměstnanců, kteří byli osobami se zdravotním postižením, ve fiktivním pracovním poměru a v podstatě zcela normálně se věnovali obchodní činnosti. Tím, že se svým zbožím nabízeli i náhradní plnění, získávali neoprávněnou konkurenční výhodu. Současně zužovali prostor pro opravdové zaměstnavatele osob se zdravotním postižením. Vzhledem k neexistenci limitu fakturovaného objemu zboží či služeb prodávali po cisternách naftu nebo i lokomotivy.

Graf č. 5 - Vzdělanostní struktura společnosti PS PATROL s.r.o.³⁷

³⁷ Vlastní zdroj.

Na pracovním trhu je cca 200 tisíc osob se zdravotním postižením, schopných vykonávat lehčí práce. Tyto osoby, často vzhledem k jejich nízké kvalifikaci, v minulosti vykonávali většinou fyzicky náročnou práci. Tím si v mnoha případech přivodili svoje dnešní zdravotní postižení. V oboru podnikání soukromých bezpečnostních služeb jsou na ostrahu majetku (vrátní, strážní), stejně jako v historii, hojně využíváni pracovníci, kteří jsou osobami se zdravotním postižením. Tato práce je málo náročná jak fyzicky, tak po stránce kvalifikace. PS PATROL s.r.o. zaměstnává například bývalého brusiče odliktů ve slévárně, lesního dělníka a podobně.

3.4 Zákon o zaměstnanosti a jeho vliv na firmy od roku 2012

Dne 1. ledna 2012 byla novelizována ustanovení zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o zaměstnanosti“), kterými je upraveno poskytování příspěvků na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (dále jen „OZP“). V souvislosti se změnou zákona o zaměstnanosti byla od stejného dne novelizována vyhláška č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů

Změny, které zamezí zneužívání příspěvku

S přihlédnutím k faktu, že mzda nebo plat zaměstnance jsou zaměstnavatelům plně nebo částečně refundovány příspěvkem poskytovaným Úřadem práce ČR z prostředků státního rozpočtu, je nutné těmto nežádoucím praktikám zaměstnavatelů zamezit. Proto se nově stanoví, aby příspěvek byl poskytován pouze na ty zaměstnance, kteří pracují na chráněných pracovních místech zřízených nebo vymezených na základě dohody s Úřadem práce ČR.

Dalším novým opatřením směřujícím k zamezení výše uvedených negativních jevů je stanovení výše příspěvku. S ohledem na nařízení komise (ES) č. 800/2008, kterým se v souladu s články 87 a 88 Smlouvy o ES prohlašují určité kategorie podpory za slučitelné se společným trhem (obecné nařízení o blokových výjimkách), se měsíční výše příspěvku stanoví na 75 procent prostředků skutečně vynaložených na mzdy nebo platy na zaměstnance v pracovním poměru, který je osobou se zdravotním postižením, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance, nejvýše však 8 000 Kč. Finanční spoluúčast zaměstnavatele na prostředcích vynaložených na mzdy nebo platy je předpokladem pro zamezení zneužívání příspěvku. Dále se nově stanoví, aby se částka odpovídající

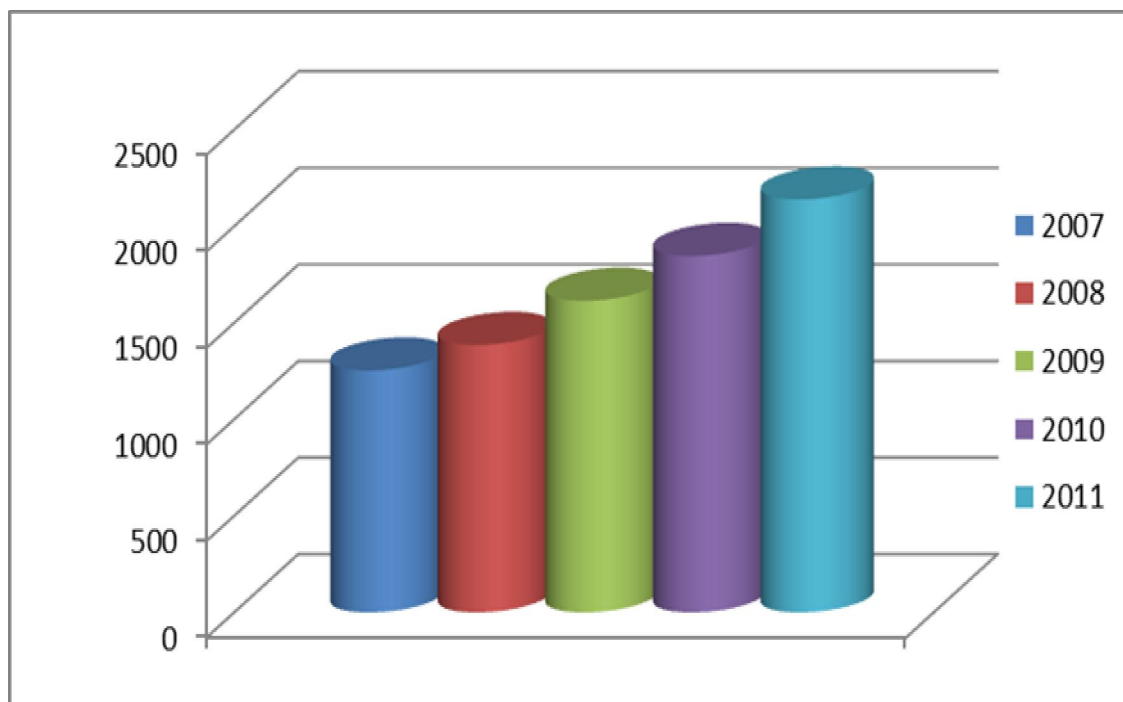
prostředkům vynaloženým na mzdy nebo platy snižovala o částku srážek ze mzdy nebo platu prováděných podle § 327 zákoníku práce s tím, že jako výjimky jsou umožněny srážky ze mzdy nebo platu k uhrazení škody, za kterou zaměstnanec odpovídá, nebo příspěvek zaměstnance na závodní stravování podle § 236 zákoníku práce.

Nově se rovněž stanoví, že je nepřípustné, aby se prostředky vynaložené na mzdy nebo platy snižovaly o částku srážek ze mzdy nebo platu prováděných k uspokojení závazků zaměstnance, pokud uzavřená dohoda o srážkách ze mzdy nebo platu bude v rozporu s dobrými mravy.

Nezapočítávat do mzdových nákladů pro účely stanovení výše příspěvku náhrady mzdy nebo platu poskytované zaměstnanci při překážkách v práci na straně zaměstnavatele vychází z potřeby zamezit zaměstnávání osob se zdravotním postižením za účelem získání příspěvku, aniž by pro ně měl zaměstnavatel práci. Z poznatků z praxe vyplývá, že i toto jednání je propojeno s prováděním srážek ze mzdy nebo platu.

Pracovníci soukromých bezpečnostních služeb jsou tak svými zaměstnavateli nuceni často fiktivně absolvovat různá školení a kurzy.

Graf č. 6 - Počet zaměstnavatelů žádajících v jednotlivých letech o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)³⁸

³⁸ Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením v roce 2012 - tisková zpráva ze dne 16.3.2012. Praha : MPSV, 2012. s. 2.

Opatření k zabránění dvojího financování

Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením nebude poskytován na ty zaměstnance se zdravotním postižením, kteří pracují na chráněných pracovních místech, na něž je poskytován příspěvek na částečnou úhradu provozních nákladů chráněného pracovního místa. Cílem tohoto opatření je zajistit, aby provozní náklady zaměstnavatele nebyly financovány duplicitně tak, jak tomu do této novely bylo.

Zaměstnavatelům s více než 50 procenty osob se zdravotním postižením na chráněných pracovních místech je totiž garantováno zvýšení příspěvku o částku vynaložených dalších dodatečných nákladů spojených se zaměstnáváním osob se zdravotním postižením, a to nejvýše o 2 000 Kč měsíčně. O zvýšení příspěvku bude moci zaměstnavatel požádat po uplynutí 12 měsíců ode dne obsazení zřízeného chráněného pracovního místa nebo ode dne vymezení chráněného pracovního místa. Tato podmínka bude moci být splněna i zápočtem doby před nabytím účinnosti této nové právní úpravy.

Tato možnost soukromými bezpečnostními službami nebude příliš využívána. Pracovníci ostrahy jsou zaměstnáni na objektu zákazníka a zaměstnavatel tudíž žádné jiné náklady se zřízením chráněného místa nemá.

O příspěvek žádá písemně zaměstnavatel

Příspěvek se poskytuje čtvrtletně zpětně na základě písemné žádosti zaměstnavatele, která musí být krajské pobočce Úřadu práce ČR doručena nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po uplynutí příslušného kalendářního čtvrtletí.

Příspěvek se poskytuje za podmínky, že k poslednímu dni příslušného kalendářního čtvrtletí zaměstnavatel nemá v evidenci daní zachyceny daňové nedoplatky vedené příslušným finančním nebo celním úřadem, nemá nedoplatek na pojistném a na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění.

Doklady, které jsou třeba k žádosti o příspěvek

Součástí žádosti je:

- doložení celkového průměrného přepočteného počtu všech zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, a zaměstnanců, kteří jsou osobami s těžším zdravotním postižením,

- jmenný seznam zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, a zaměstnanců, kteří jsou osobami s těžším zdravotním postižením, s uvedením rodného čísla, data vzniku a skončení pracovního poměru, kódu zdravotní pojišťovny, prostředků vynaložených na mzdy nebo platy včetně odvedeného pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, a doložení skutečnosti, že zaměstnanec, na kterého je příspěvek požadován, je osobou se zdravotním postižením. Při opakovaném poskytování příspěvku je toto doložení součástí žádosti pouze v případě změny této skutečnosti.

Tabulka č. 1 - Podklady používané společností PS PATROL s.r.o. k evidenci a výpočtu plnění povinného podílu³⁹

IQ2011	odpracováno	fond 480	prům.mz.	Procento plnění
odpracováno se ZP	30 480,80	63,50167	63,5	130,655177
odpracováno bez ZP	1 059,50	2,207292	2,21	
odpracováno TZP	6 335,00	13,19792	13,2	
odpracováno celkem	37 875,30	78,90688	78,91	
IIQ2011	odpracováno	fond 487,5	prům.mz.	
odpracováno se ZP	32 646,00	66,96615	67	122,822259
odpracováno bez ZP	2 767,50	5,676923	5,68	
odpracováno TZP	6 111,00	12,53538	12,54	
odpracováno celkem	41 524,50	85,17846	85,18	
IIIQ2011	odpracováno	fond 495	prům.mz.	
odpracováno se ZP	33 164,50	66,99899	67	123,096301
odpracováno bez ZP	3 382,50	6,833333	6,83	
odpracováno TZP	6 681,00	13,49697	13,5	
odpracováno celkem	43 228,00	87,32929	87,33	
IVQ2011	odpracováno	fond 487,5	prům.mz.	
odpracováno se ZP	40 878,00	83,85231	83,85	117,111198
odpracováno bez ZP	3 052,00	6,260513	6,26	
odpracováno TZP	5 783,00	11,86256	11,86	
odpracováno celkem	49 713,00	101,9754	101,98	
2011				
odpracováno se ZP			70,3375	123,421234
odpracováno bez ZP			5,245	
odpracováno TZP			12,775	
odpracováno celkem			88,35	

³⁹ Vlastní zdroj.

Situace, kdy o příspěvek žádá více zaměstnavatelů

Požádá-li o příspěvek více zaměstnavatelů, příspěvek se poskytne tomu zaměstnavateli, u něhož vznikl zaměstnanec, který je osobou se zdravotním postižením, pracovní poměr nejdříve. Skončí-li tento pracovní poměr v průběhu kalendářního čtvrtletí, poskytne se příspěvek v poměrné části dalšímu zaměstnavateli, který o něj požádal. V případě, že o příspěvek požádalo více zaměstnavatelů, postupuje se podle věty první.

Obr. č. 3 - Žádost právnické osoby PS PATROL s.r.o. o příspěvek na zaměstnávání osob se zdravotním postižením⁴⁰

PRI SPÍVEK - zaměstnávání OZP Úřad práce ¹⁾ v Českých Budějovicích		Registrační číslo ÚP: OSU 510
Žádost o příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti		
A. Rozhodné období: Žádost je uplatňována za <input type="text" value="4"/> čtvrtletí roku <input type="text" value="2011"/>		
B. Identifikační údaje zaměstnavatele: Název zaměstnavatele ²⁾ : PS PATROL s.r.o. IČ ³⁾ : 26093839 Rodné číslo ⁴⁾ :		
C. Adresa sídla nebo místa trvalého pobytu ⁵⁾ : Obec: Česká Budějovice Část obce: Česká Budějovice 1 Ulice: Svatý Kříž C. p.: 3 C. orient.: 27 PSC: 37001 Telefon: 806594766 Fax: E-mail: ps.patrol@seznam.cz Adresa pro doručování (není-li totožná s adresou sídla nebo trvalého pobytu): Obec: Část obce: Ulice: C. p.: C. orient.: PSC:		
D. Kontaktní osoba pro jednání s úřadem práce: Příjmení: Schwarz Jméno: Petr Telefon: 806594766 Fax: E-mail: ps.patrol@seznam.cz		
E. Bankovní spojení zaměstnavatele: Číslo účtu: 0572305379 Kód banky: 8808 Specifický symbol: Variabilní symbol: Název banky: Česká spořitelna		
F. Právní forma zaměstnavatele ⁶⁾ :		
G. Doložení podmínky zaměstnávání více než 50 % osob se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců zaměstnavatele v kalendářním čtvrtletí, za které je příspěvek požadován		
1. Počet měsíců ⁷⁾ v kalendářním čtvrtletí, ve kterých zaměstnavatel provozoval svou činnost:		3
2. Průměrný čtvrtletní přepočtený počet všech zaměstnanců ⁷⁾ :		101,88
Z toho:		
2.1 Průměrný čtvrtletní přepočtený počet zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením podle § 67 odst. 2 písm. b) a c) ZoZ ⁷⁾ :		83,88
2.2 Průměrný čtvrtletní přepočtený počet zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením podle § 67 odst. 2 písm. a) ZoZ – uznávaný invalidním ve 3. stupni (osoby s těžším zdravotním postižením – dále jen „TZP“):		11,88
3. Procento plnění podmínky zaměstnávání více než 50% osob se zdravotním postižením z celkového počtu zaměstnanců ⁷⁾ :		117,11
H. Údaje o počtu zaměstnanců, na které je příspěvek uplatňován ⁸⁾ :		
1. Celkový počet zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením (OZP) - uveďte fyzický počet:		123
Z toho:		
1.1 Počet zaměstnanců, kteří jsou OZP – uznávaný invalidním v 1. nebo 2. stupni (OZP-1, 2 st.):		98
1.2 Počet zaměstnanců, kteří jsou OZP – zdravotně znevýhodnění (OZP-ZZ):		9
1.3 Počet zaměstnanců, kteří jsou OZP – TZP:		16
2. Výše uplatňovaného příspěvku celkem v Kč:		-
Z toho:		
2.1 Příspěvek na zaměstnávání OZP-1, 2 st. celkem v Kč:		-
2.2 Příspěvek na zaměstnávání OZP-ZZ celkem v Kč:		-
2.3 Příspěvek na zaměstnávání TZP celkem v Kč:		-
I. Prohlášení zaměstnavatele:		
1. Prohlašuji, že u zdravotních pojišťoven, od kterých nepříkádám potvrzení o bezdloužnosti, nejsou pojištěni žádní moji zaměstnanci a rovněž u nich nemám nedoplatek na pojistném a na penále na veřejné zdravotní pojištění.		
2. Prohlašuji, že výše uvedené údaje jsou pravdivé a že hrubá mzda za jednotlivé měsíce daného čtvrtletí uvedená ve jmenném seznamu zaměstnanců byla zaměstnanci zúčtována k vyplátě a po zákonných sraženích vyplacena, a to nepozději k datu vyhotovení této žádosti. Dále prohlašuji, že částka pojistného na sociální zabezpečení, příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvádí z výměrovacího základu zaměstnanec, byla nepozději k datu vyhotovení této žádosti odvedena.		

Vznikne-li zaměstnanec, který je osobou se zdravotním postižením, ve stejný den pracovní poměr u více zaměstnavatelů, kteří o příspěvek žádají, příspěvek na tohoto zaměstnance nelze poskytnout žádnému z nich.

Toto pravidlo existovalo již v minulé podobě zákona o zaměstnanosti v obdobné verzi.

Vznikne-li zaměstnanec, který je osobou se zdravotním postižením, více pracovních poměrů u téhož zaměstnavatele, náleží příspěvek měsíčně nejvýše 8 000 Kč.

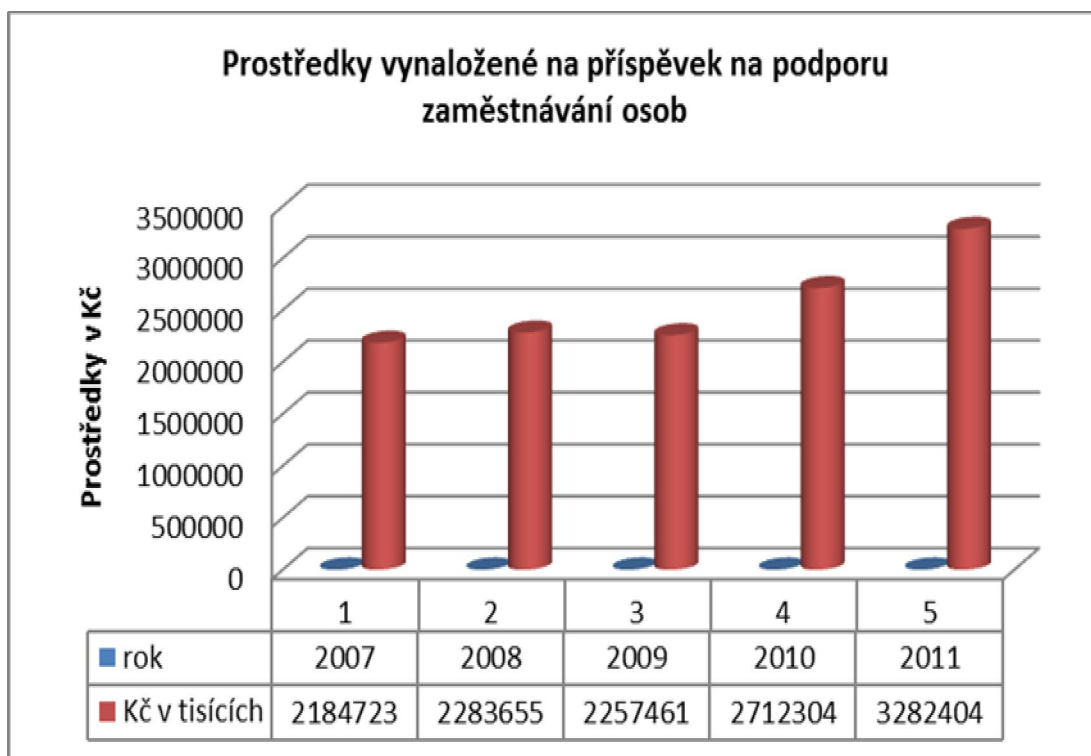
Pro účely stanovení výše příspěvku se prostředky skutečně vynaložené na mzdy nebo platy včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku

⁴⁰ Vlastní zdroj.

zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance, ve všech pracovních poměrech tohoto zaměstnance sčítají.

Graf č. 7 - Prostředky vynaložené státem na příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením (podle § 78 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti)⁴¹

Změny právní úpravy v zákoně o zaměstnanosti

Zákon o zaměstnanosti nově stanoví, že zaměstnavateli zaměstnávajícímu na chráněných pracovních místech více než 50 procent osob se zdravotním postižením z celkového počtu svých zaměstnanců se poskytuje příspěvek na podporu zaměstnávání těchto osob formou částečné úhrady prostředků vynaložených na mzdy nebo platy a dalších nákladů. Příslušnou krajskou pobočkou Úřadu práce ČR pro poskytování příspěvku je krajská pobočka Úřadu práce ČR, v jejímž obvodu má sídlo zaměstnavatel, který je právnickou osobou, nebo v jejímž obvodu má bydliště zaměstnavatel, který je fyzickou osobou.

Příspěvkem jsou nahrazovány prostředky skutečně vynaložené na mzdy nebo platy v měsíční výši 75 procent prostředků skutečně vynaložených na mzdy nebo platy

⁴¹ Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením v roce 2012 - tisková zpráva ze dne 16.3.2012. Praha : MPSV, 2012. s. 3.

na zaměstnance v pracovním poměru, který je osobou se zdravotním postižením, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance, nejvýše však 8 000 Kč. Pro účely stanovení výše příspěvku se skutečně vynaložené prostředky na mzdy nebo platy snižují o částku odpovídající výši:

- a) poskytnuté naturální mzdy,
- b) srážek ze mzdy nebo platu určených k uspokojení plnění zaměstnavatele podle § 327 zákoníku práce, s výjimkou srážek provedených k uhrazení škody, za kterou zaměstnanec odpovídá, nebo příspěvku zaměstnance na závodní stravování podle § 236 zákoníku práce,
- c) srážek ze mzdy nebo platu určených k uspokojení závazků zaměstnance podle § 146 písm. b) zákoníku práce, je-li srážka ze mzdy v rozporu s dobrými mravy, nebo
- d) náhrady mzdy nebo platu poskytnuté zaměstnanci při překážkách v práci na straně zaměstnavatele.

Po uplynutí 12 kalendářních měsíců ode dne obsazení zřízeného chráněného pracovního místa nebo ode dne vymezení chráněného pracovního místa může zaměstnavatel v žádosti o příspěvek za následující kalendářní čtvrtletí uplatnit nárok na zvýšení příspěvku o částku odpovídající prokázaným dalším nákladům vynaloženým zaměstnavatelem na zaměstnávání osob se zdravotním postižením v kalendářním čtvrtletí, za které o příspěvek žádá, nejvýše však o 2 000 Kč měsíčně na jednoho zaměstnance, který je osobou se zdravotním postižením. Zvýšení příspěvku nelze uplatnit pro chráněné pracovní místo zřízené nebo vymezené mimo pracoviště zaměstnavatele.

- a) Příspěvek nelze poskytovat na zaměstnance se zdravotním postižením:
  - a) za čtvrtletí, ve kterém je na tohoto zaměstnance Úřadem práce ČR poskytován jiný příspěvek, jehož výše se stanoví na základě skutečně vynaložených prostředků na mzdy nebo platy na zaměstnance, včetně pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a pojistného na veřejné zdravotní pojištění, které zaměstnavatel za sebe odvedl z vyměřovacího základu tohoto zaměstnance, nebo příspěvek při přechodu na nový podnikatelský program,
  - b) za čtvrtletí, ve kterém byl zaměstnanec, který je osobou se zdravotním postižením, poživitelem starobního důchodu,

- c) za čtvrtletí, ve kterém byl zaměstnanec zaměstnán na chráněném pracovním místě, na které je poskytován příspěvek na částečnou úhradu provozních nákladů chráněného pracovního místa, nebo
- d) za čtvrtletí, ve kterém zaměstnanec, s nímž nebylo v pracovní smlouvě sjednáno jako místo výkonu práce pracoviště zaměstnavatele, nesouhlasil s provedením kontroly v místě výkonu jeho práce (§ 126 odst. 3 zákona o zaměstnanosti).

Nelegální zaměstnávání

Dalším velkým problémem trhu práce a v důsledku i celé ekonomiky a společnosti je zaměstnávání nelegálních pracovníků. Mezi soukromými bezpečnostními službami najdeme mnoho firem, které tyto praktiky provozují v praxi. Není časté, že zaměstnanec nemá uzavřen žádný legální pracovní poměr tak, jako tomu bývá například ve stavebnictví. V případech bezpečnostních agentur se jedná většinou o kolizi fondu pracovní doby a skutečně odpracovaných hodin. Značná část těchto hodin je odpracována nad fond a je vyplácena stranou celého systému. Tím se zaměstnavatel vyhne povinnosti platit odvody do sociálního a zdravotního pojištění. Získává tím na trhu výhodu nižší cenou.⁴²

Ve snaze s tímto jevem bojovat, přichází Ministerstvo práce a sociálních věcí od 1. 4. 2012 s novou aktivitou. Na základě jeho metodického pokynu budou kontrolní orgány, tedy inspektoráty práce, prověřovat přímo na pracovištích existenci pracovně právního vztahu. V případě, že pracovníci se na pracovišti neprokáží takovým dokumentem, uloží kontrolní orgán sankci za správní delikt (podle § 140 odst. 1 písm. c) zákona o zaměstnanosti) v minimální výši 250 tisíc Kč zaměstnavateli a 10 tisíc Kč zaměstnanci. Zaměstnavatelé s více dislokovanými pracovišti, což je případ soukromých bezpečnostních služeb, mohou tyto dokumenty předložit v elektronické podobě s možností vytisknutí na místě. Společnost PS PATROL s.r.o. tuto situaci vyřešila vyvěšením pracovních smluv na svoje webové stránky. Sekce těchto stránek je jistěna heslem. V případě kontroly se sekce odjistí a následně, po ukončení kontroly zajistí.

3.5 Nábor zaměstnanců a problém fluktuace

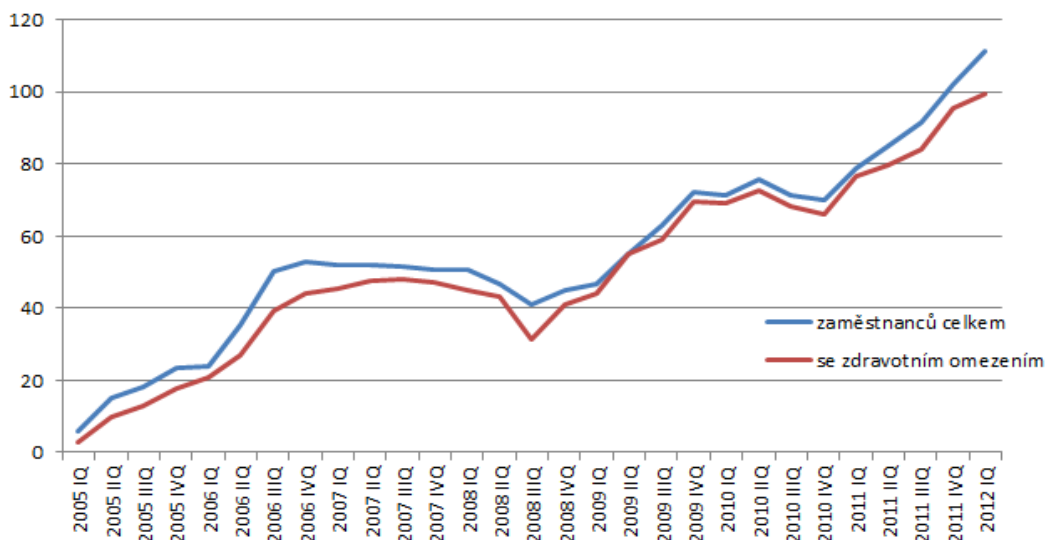
Jednou z priorit v oboru podnikání soukromých bezpečnostních služeb je nábor a výběr zaměstnanců. Společnost PS PATROL s.r.o. provádí nábor svých zaměstnanců

---

⁴² *Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením v roce 2012 - tisková zpráva ze dne 16.3.2012. Praha : MPSV, 2012. s. 1-4, vlastní analýza.*

zejména zadáním požadavku na příslušný Úřad práce. Spolupráce s těmito úřady se osvědčila. Druhou variantou nábory je inzerce v médiích. Třetí, nejlepší způsob získávání zaměstnanců je prostřednictvím doporučení vlastních zaměstnanců. Uchazeč přichází informován o firmě, jejím fungování, nárocích a spolehlivosti. V oboru ostražky není výjimkou, že menší zaměstnavatelé mají potíže s dodržováním výplatních termínů. Při nábory je nutné dodržovat práva uchazečů. „Úřady práce mohou zaměstnavatele, který diskriminoval občana v přístupu k zaměstnání, postihovat za zaviněné porušení tohoto práva obdobně, jako je tomu v případech ostatního porušování pracovně právních předpisů.“⁴³ Kvalita vybraných zaměstnanců je pro zaměstnavatele klíčová vždy. V oboru soukromých bezpečnostních služeb je vzhledem k malé přidané hodnotě existenční nezbytností. Jestliže si pracovník ostražky neplní své povinnosti, firma pak nemá v podstatě, co by prodala. Při výběru a následném zaměstnávání zaměstnanců dochází přes snahu všech zúčastněných k přehmatům. Při získání nové zakázky a jejím zajištění zaměstnanci, trvá zpravidla tři měsíce, než se situace a kolektiv ustálí. PS PATROL s.r.o. byla v roce 2011 a prvních třech měsících roku 2012 obchodně úspěšná. Byla také ale v souvislosti s tím v regionu spadajícím do působnosti Úřadu práce v Českých Budějovicích zaměstnavatelem s největší fluktuací.

Graf č. 8 - Vývoj zaměstnanosti v PS PATROL s.r.o.⁴⁴

⁴³ ŠTAMBERKOVÁ, J., et al. *Prosazování rovnosti mužů a žen na trhu práce v ČR*. 1. vyd. Praha : Fokus, 2002. s. 38.

⁴⁴ Vlastní zdroj.

Fluktuace patří k častým jevům (zmiňuje ji 56 % podniků), pro většinu podniků však nepředstavuje závažný či nečekaný problém, pouze 11 % podniků považuje současnou fluktuaci za vyšší oproti očekáváním. Většina podniků proto nezavádí specifická protifluktuační opatření. Vnímání problému fluktuace jsou odvětvově specifická, pokud je rozvíjí podniku náročný na pracovní sílu se specifickými kvalifikacemi. Většina podniků však považuje přirozený odchod pracovníků za méně nákladnou alternativu k propouštění, tj. hodnotí ji pozitivně. Fluktuace je rovněž zkreslená, tedy dochází k ní častěji ve skupinách méně kvalifikovaných pracovníků.

Společnost PS PATROL s.r.o. zaměstnává většinu svých zaměstnanců jako strážné na objektech svých klientů. V současné době je to 129 zaměstnanců. Poslední přijímaný zaměstnanec má osobní číslo 348. Můžeme-li si určit jakýsi koeficient fluktuace, vychází nám číslo 2,7.

Vzhledem k tomu, že soukromé bezpečnostní služby všechny zaměstnávají k ostraze majetku, tedy objektů zákazníka, osoby se zdravotním postižením a osoby s nízkou úrovní kvalifikace, problém fluktuace je u všech stejný. Je běžným jevem, že uchazeči o zaměstnání se při náboru prezentují tím, že byli zaměstnání u konkurenční služby.

ZÁVĚR

Trh a prostor pro podnikání v České republice se po roce 1989 otevřel také soukromému bezpečnostnímu sektoru. Již v této době se spolu se zrodem odvětví a prvních soukromých bezpečnostních služeb objevily snahy o právní úpravu. Neboli o vznik Zákona o soukromých bezpečnostních službách. Píše se rok 2012 a tento zákon v platném znění stále nespátřil světlo světa. Podle zástupců Ministerstva vnitra ČR se v současné době návrh zákona o SBS nachází ve stadiu po mezirezortním připomínkovém řízení, kdy jsou zapracovávány jeho závěry do paragrafovaného znění samotného textu. Vedle toho jsou zapracovávány i podněty subjektů působících na trhu SBS a Hospodářské komory ČR, které vzešly z pracovních jednání iniciovaných Podvýborem pro obecní policie a soukromé bezpečnostní služby Výboru pro obranu a bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR.

Odvětví, jehož činnost neupravuje patřičná legislativa, se stává lehce zneužitelným k nelegální činnosti. Například „praní“ peněz neurčité služby, které nelze ze zákona napadnout. V současné době není určena žádná hranice, žádné vymezující mantinely, které by upravovaly přesné podmínky výkonu právnických, podnikajících fyzických osob působících v oblasti bezpečnostních služeb.

Mezi pozitiva, která lze v návrhu zákona zaznamenat, je možné zařadit úpravu dělby bezpečnostního sektoru na pět licencovaných kategorií: ostrahu majetku a osob, činnosti soukromých detektivů, převoz hotovosti a cenin, technické služby k ochraně osob a majetku a bezpečnostní poradenství. Důležitost je přitom kladena na výraz „licencovaný“.

Podle aktuální verze návrhu zákona budou licence vydávány Ministerstvem vnitra ČR a to na základě vyjádření Bezpečnostní informační služby, Úřadu pro zahraniční styky a informace, Vojenského zpravodajství a Policie České republiky. Licence budou časově omezeny na dobu deseti let.

Změny pocítí v souvislosti se zákonem i zaměstnanci bezpečnostních agentur, kteří budou mít povinnost mimo jiné držet osvědčení o zdravotní způsobilosti a dle pozice též složení zkoušek z odborné způsobilosti, která vychází z tzv. národní soustavy kvalifikací.

Návrh zákona nesvěřuje osobám působícím v oblasti SBS žádná nová oprávnění. To znamená, že bezpečnostní činnosti vykonávané při poskytování SBS jsou limitovány instituty krajní nouze, nutné obrany, zadržení pachatele trestného činu apod. ve smyslu trestního, správního či občanského práva.

Na dodržování platných regulí bude dle návrhu zákona dozíráno dvojitým způsobem, dohledem a dozorem. Dohled bude spadat do aktivit Policie ČR a dozor pod Ministerstvo vnitra ČR.

Předpokládané dopady mohou být dva. První bude mít vliv zejména na kvalitu poskytovaných služeb. Kvalifikovanost řadových zaměstnanců i řídicích pracovníků bude garantována zákonem. Druhý dopad ovlivní strukturu firem na trhu. Malé firmy nebudou schopny dostát finanční náročnosti plnění nastavených kritérií a zaniknou. Jejich místo zaujmou firmy větší a ekonomicky silnější.

Kromě legislativy bezprostředně zaměřené na SBS je jejich činnost ovlivňována významným způsobem i dalšími právními předpisy a politikou státu, zejména v oblasti zaměstnanosti a pracovně-právních předpisů. Soukromé bezpečnostní služby například zaměstnávají velké množství hendikepovaných lidí.

V České republice upravuje podmínky zaměstnávání osob se zdravotním znevýhodněním zákon č. 435/2004 Sb. a vyhláška č. 518/2004 Sb., kterou se provádí zákon o zaměstnanosti. Obě tato zákonná ustanovení byla od 1. 1. 2012 novelizována. Společnost PS PATROL tak, jak je to v oboru ostrahy majetku běžným jevem, zaměstnává osoby se zdravotním znevýhodněním. Příspěvek poskytovaný státem v podobě mandatorních dávek umožňuje tyto osoby zaměstnat i v oborech, kde jejich ekonomický přínos pro zaměstnavatele je často nižší, než jsou celkové mzdové náklady těchto zaměstnanců. To je i případ ostrahy majetku.

Hlavní přínos této novely spatřuje autor v omezení čerpání náhradního plnění. Největším nešvarem v prostoru aktivní politiky zaměstnanosti bylo neomezené čerpání tohoto plnění. Novela stanovuje objem čerpaného náhradního plnění na 36ti násobek průměrné mzdy ve sledovaném období. Aktuálně se jedná o cca 850 000 Kč na jednoho zaměstnance. Toto opatření zajistí značné zúžení prostoru využívaného k oněm nekalým praktikám a současně rozšíří prostor pro práci a výrobky osob se zdravotním znevýhodněním.

Problémem by se mohla zdát vysoká míra fluktuace. Z osobních zkušeností autora vyplývá, že práci strážných a hlídačů budou vždy vykonávat lidé s takovými charakterovými rysy, pracovními návyky a postojem k zaměstnavateli, že tento problém nemá uspokojivé řešení a je nutno ho vnímat jako neměnný fakt.

Politika zaměstnanosti je jistě nákladnou formou podpory státu směrem k občanům s horší možností uplatnění na trhu práce a jejich zaměstnavatelům. K úplnému posouzení ekonomické rentability nejsou k dispozici dostatečná data. Není známo, jaká

je výše odvedených prostředků zaměstnavateli těchto osob do státního rozpočtu formou sociálního a zdravotního pojištění. Současně tito zaměstnanci také platí sociální a zdravotní pojištění a daň. Dalším ekonomickým faktorem je ten, že tyto odvody neplatí za postižené občany stát.

Tlak Ministerstva práce a sociálních věcí na nelegální zaměstnávání se jistě pozitivně projeví na trhu práce a je správné, že se stát tímto problémem zabývá. Nelze se však domnívat, že se v případě soukromých bezpečnostních služeb tímto opatřením podaří vymýtit manipulace s odpracovanými hodinami. Zaměstnanec smlouvu na pracovišti má a odpracuje oficiálně fond pracovní doby. Mimo to odpracuje dalších cca 100 hodin (což je častá praxe). Žádná kontrola na místě neprokáže, zda zaměstnanec se smlouvou v ruce pracuje nad fond pracovní doby. Možnost kontroly tohoto neduhu spatřuje autor pouze v kontrole porovnáním oficiálně odpracované doby a doby, kterou daná soukromá bezpečnostní služba vyfakturovala klientům. Bude-li celkový objem hodin, které takovýto zaměstnavatel zaplatil oficiálně svým zaměstnancům včetně odvodů státu nižší, než fakturoval svým zákazníkům, je zjevné že tyto hodiny odpracoval někdo jinou formou než legální. Lze se takovému odhalení jistě vyhnout fakturací paušální platby např. za měsíc. To však již vyžaduje určitou spolupráci na této nelegální činnosti se zákazníkem. V praxi se totiž vždy jedná o ceně ostrahy na hodinu, která se pohybuje v regionu Českých Budějovic v rozmezí 80 až 100 Kč/hodinu.

V kombinaci pohledů na novelu zákona o zaměstnanosti a s nadějí, že bude dotaženo do zdárného konce snažení okolo zákona o soukromých bezpečnostních službách, se u zaměstnavatelů, zaměstnávajících osoby se zdravotním znevýhodněním v oboru bezpečnosti a ostrahy majetku, lze tvářit spokojeně a optimisticky.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Literární zdroje

1. BRABEC, F. *Hlídací služby*. 1. vyd. Praha : Eurounion, 1995. 259 s. ISBN 80-85858-12-6.
2. BRABEC, F. *Soukromé detektivní služby*. 1. vyd. Praha : Eurounion, 1995. 199 s. ISBN 80-85858-16-9.
3. BUCHTOVÁ, B. *Psychologické a medicínské aspekty nezaměstnanosti*. 1. vyd. Brno : MU Brno, 2000. 79 s. ISBN 80-210-2425-9.
4. *Evropská strategie zaměstnanosti a Česká republika*. 1. vyd. Kolín : MPSV, 2003. 158 s. ISBN 80-86552-49-7.
5. KAMENÍK, J., BRABEC, F. *Komerční bezpečnost: soukromá bezpečnostní činnost detektivních kanceláří a bezpečnostních agentur*. 1. vyd. Praha : ASPI, a.s., 2007. 340 s. ISBN 978-80-7357-309-6.
6. KYNCL, J. *Odborná způsobilost v komerční bezpečnosti*. 1. vyd. Praha : Professional Publishing, 2010. 219 s. ISBN 978-80-7431-028-7.
7. MACEK, P., et al. *Bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Police history, 2001. 196 s. ISBN 80-86477-03-7.
8. MACEK, P., NOVÁK, F. *Privátní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Police history, 2005. 316 s. ISBN 80-86477-23-1.
9. *Příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením v roce 2012 - tisková zpráva ze dne 16.3.2012*. Praha : MPSV, 2012. 4 s.
10. SIROVÁTKA, T. *Marginalizace na pracovním trhu*. 1. vyd. Brno : MU Brno, 1997. 138 s. ISBN 80-210-1716-3.
11. SIROVÁTKA, T., ŘEZNÍČEK, I. *Dlouhodobá nezaměstnanost a záchranná sociální síť*. 1. vyd. Brno : MU Brno, 1994. 117 s. ISBN 80-210-1246-3.
12. *Společné zhodnocení politiky zaměstnanosti*. 1. vyd. Kolín : MPSV, 2000. 70 s. ISBN 80-85529-78-5.
13. SVÍTKOVÁ, L. *Jak dosáhnout rovnosti na trhu práce*. 1. vyd. Praha : VIVAS PREPRESS, 2001. 47 s.
14. SÝKORA, M. *Psychologie ve služební činnosti strážníka obecní (městské) policie a strážného civilní bezpečnostní služby*. 1. vyd. Praha : Armex, 1997. 70 s. ISBN 80-902283-3-X.
15. ŠTAMBERKOVÁ, J., et al. *Prosazování rovnosti mužů a žen na trhu práce v České republice*. 1. vyd. Praha : Fokus, 2002. 95 s. ISBN 80-86436-11-X.

Elektronické zdroje

1. *CoESS* [online]. 2010 [cit. 24. ledna 2012]. Dostupné z WWW: <<http://www.coess.org/Default.htm>>.
2. *Logo* [online]. Praha : Asociace soukromých bezpečnostních služeb České republiky o.s., 2009 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.asbs.cz/>>.
3. *Návrh zákona o soukromé bezpečnostní činnosti* [online]. Praha : Ministerstvo vnitra České republiky, 2011 [cit. 2012-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.mvcr.cz/clanek/navrh-zakona-o-soukrome-bezpecnostni-cinnosti.aspx?q=Y2hudW09Mg%3d%3d>>.
4. *Směrnice 3 - Podmínky členství* [online]. Praha : Asociace soukromých bezpečnostních služeb České republiky o.s., 2009 [cit. 2012-04-16]. Dostupné z WWW: <<http://www.asbs.cz/smernice/smernice-3-podminky-clenstvi/>>.
5. *Volná pracovní místa a počty uchazečů* [online]. Praha : Český statistický úřad, 2012 [cit. 2012-02-02]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/csu/redakce.nsf/i/cr_od_roku_1989#05>.

Legislativní zdroje

1. *Česko. Zákon č. 119/2002 Sb. o zbraních a střelivu* [online]. 2002 [cit. 2012-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=53276&recShow=0&fulltext=&nr=119~2F2002~20Sb&part=&name=&rpp=15#parCnt>>.
2. *Česko. Zákon č. 135/1983 Sb. Zákon o ostraze majetku v socialistickém společenském vlastnictví*. In *Sbírka zákonů, Československá socialistická republika*. 1983, částka 28, s. 775.
3. *Česko. Zákon č. 141/1961 Sb. o trestním řízení soudním* [online]. 2012 [cit. 2012-01-13]. Dostupné z WWW: <<http://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=7&idBiblio=30139&recShow=110&nr=141~2F1961&rpp=15#parCnt>>.
4. *Česko. Zákon č. 2/1993 Sb. Listina základních práv a svobod* [online]. 1998 [cit. 2012-01-10]. Dostupné z WWW: <<http://www.psp.cz/docs/laws/listina.html>>.
5. *Česko. Zákon č. 455/1991 Sb. o živnostenském podnikání* [online]. 2006 [cit. 2012-01-10]. Dostupné z WWW: <<http://business.center.cz/business/pravo/zakony/zivnost/priloha3.aspx>>.

Ostatní zdroje - V práci jsou dále využity interní materiály firmy PS PATROL s.r.o.